

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za kraje bivše Avstro-Ogrske:

celo leto skupaj naprej . . . K 60—
pol leta 30—
četrt leta 15—
na mesec 5-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 65—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 70—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upraviteljske (spoda), pritličje, levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 90.

Izloži vsak dan svojo, izvršni nadležje in pravičnost.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in stor 1 mm visok ter
34 mm širok prostor: enkrat po 12 vin, dvakrat po 11 vin, trikrat po 10 vin.
Poslano (enak prostor) 30 vin, parte in zahvale (enak prostor) 20 vinarjev.
Pri večjih insercijskih po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno **prejeto** po nakazni. **Prejeto**
na samo plačilo naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor oziroma.
„Narodna Tiskarna“ telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

dostavljen na dom ali če se hodi po pošti:

celo leto naprej K 58— | četrt leta naprej K 15—
pol leta 29— | na mesec K 5—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v I. nadst. levo), telefon št. 90

Iz volilnega boja na Koroškem.

Največji volilni pritisk se je vršil v slovenskih krajih, ki jih imajo zasedene Nemci. V teh krajih so posebno nemškonoacionalci zopet pokazali, kako razumevajo toli hvalisano svoje »skupno življenje« s koroškimi Slovenci. Najhujše grožnje so bile na dnevnem redu, kjer grožnja nič ni pomagala, poseglo je vmes puškino kopito. Nemške vojaške posadke agitirale so deloma za nemškonoacionalne, deloma za socialno demokratske kandidate. Slovincem so grozili, da jih obesimo, da jih zapro, da jim zaplenijo posestva, če ne volijo. Pod takim pritiskom se jih je mnogo uklonilo. Kljub temu so mnogi naši oddali prazne listke, in sicer nad 20.000. Ti listki so glasen protest proti obupnim razmeram na Koroškem. Vrhu tega so pa naši možje oddali še druge listke, na katerih je bilo tiskano ali zapisano: »Volim Jugoslavijo!« To naglašamo posebno proti tistim slovenskim nezadovoljnim, katerih obnašanje in nastop koroških Slovincem nikdar ne zadovolji. Je lahko v varnem zavetju zahteve inamajša — od drugih, drugače biti izročen nemškimi tolpam na Koroškem na milost in nemilost.

Najbolj postavili so se pa gotovo tisti koroški nemški mogotci, ki so izključili Slovence od volilne pravice »wegen Mangel an deutschösterreichischen Gesinnung«. Jej, kako je to bolelo tiste Slovence, katere je zadel ta »nesreča«. Zamudili so priliko »vstopiti v nemški raj in sam bog ve, kedar in če se jim bo tako sreča še kedar smehljala. Zato pa so razni materialisti dali na drugi način duška svojemu hrepenju. Zapisali so: »volim jugoslovanske klobase« ali pa »volim jugoslovanski denar« itd. Tem materialistom lahko rečemo: »Tudi Vaše žele bodo uslišane« tem boli, ker se niso pustili zbežati niti od slovenskih tiskanih vabil nemških krščanskih socialcev. Kako in kolikokrat je »Kärntner Tagblatt« že udrihal po Slovincih posebno v zadnjem času. In če kaj drugega ne ve, jih zasramuje v »nedeljskem pismu«. Celovski škof mirno gleda in trpi to početje, poslušajo vsako nemško nacionalno laž in bi najraje, na vse slovenske župnije, iz katerih so morali radi nasilji soldateske pobegniti slovenski duhovniki nastavit nemške duhovnike, če bi jih — le dobil. Kier je bilo to mogoče, to je itak že storil: Slovinci so pod njegovim pastirvanjem brezpravne ovce. Toda sedaj, ko je bilo treba loviti glasove proti socialnim demokratom, znala je ta gospoda na enkrat zopet slovensko. V obširnem listku se razklada, da je dolžnost Slovencev, voliti nemške krščanske socialce, ker ne postavijo lastnih kandidatov. Čudimo se temu brezprimernemu licemerstvu, ko je vendar škofu dobro znano, koliko so morali pretrpeti in koliko še trpijo Slovinci tudi od njegovih ožjih privržencev, ne da bi našlo njegovo glasilo »Kärntner Tagblatt« le enkrat kako besedo proti temu nekrščanskemu počenjanju, katerega so se udeleževali tudi krščanski socialci s tem, da so bili tudi sami aktivni člani vladajoče kliče. Toda ni še vseh dni konec in tudi obračun glede teh volitev se bo enkrat presentiral v škofovski palači v Celovcu — ob enem z drugimi računi.

Obče smeri JDS v jedinstveni državi.

(Govor g. ministra dr. Alberta Kramerja na sarajevskem zborovanju delegatov jugoslovanskih demokratičnih strank.)

Samo s par konkretnimi besedami morem izpolniti ono, kar smo čuli doslej. V prvem kabinetu naše kraljevine smo prevzeli zadačo, da pripravimo one zakone, ki imajo služiti za temelj naše nove države. Moramo se pripraviti za konstituantno, v kateri že moramo pokazati nek napredek v organiziranju naše države.

Naša država se je porodila iz jedinstva in muke onega dela našega naroda, ki je za vse veke okičen z največjo slavo. Treba, da izvršimo ono, kar so naši junaki zaslužili s svojimi mukami in trpljenjem in da izvršimo to z modrostjo in treznostjo celokupnega naroda. Nahajamo se v tež-

kem položaju. Naša politična situacija ni ugodna, naše meje še niso urejene. Trpimo pod pritiskom drugega naroda, ki hoče izkoristiti težki položaj naše države, da nam ugrabi svete dele našega nacionalnega teritorija. Tudi naš notranji položaj ni lahek. V velikem polomu Avstro-ogrske monarhije smo morali prelomiti z načinom mišljenja, kakor je ta način bil splošen pri narodu, ki se je boril proti sebi za tuja. Od teh občutkov iz dobe pred vojno je ostalo pri nas še nekaj ostankov in nek način mišljenja, ki se ne da odpraviti preko noči. Vse druge nacionalne države, ki so se storile v velikem evropskem kralju, imajo lažjo in lepšo bodočnost za ustvaritev jedne države, nego mi. Mi moramo namreč stvoriti državno enoto iz teritorija, ki je bil poprej razdeljen na 5 različnih administracij. S tem je že povedano, kako velika je naloga, ki nas čaka.

Moj predgovornik je razvil one velike misli, ki nas morajo voditi, ako hočemo ustvariti jedno državo, v kateri bi naš narod bival v duhu pravega političnega demokratizma, socialne pravičnosti in kulturnega napredka. Razven tega pa moramo pripraviti ustavo, da uredimo organizacijo države, kajti ta organizacija bo temelj za ves naš bodoči in kulturni temeljni razvoj. Globoko sem uverjen, da mora biti ta država monarhična in da naj ji stoji na čelu ona dinastija, katere glavni se je pred mnogo leti boril v Bosni kot revolucionar za narodna prava in ki je zbral okrog sebe za narodno borbo srbske junake, ki so mu verno služili. Izbrali smo monarhijo iz globokega prepričanja, da je to edina možnost mirne in brze konsolidacije našega naroda. Toda monarhija je samo forma in od tega, ali odgovarja sodobnim potrebam, je odvisno, kakšen bo naš razvoj. Kralji morajo biti volji naroda, monarhična država biti država popolne demokracije, država, v kateri izvršuje kralj voljo naroda. Vlada naroda, res publica, mora biti izražena v tem zmislu, da izbira narod svoje zastopnike na temelju svobode in pravice in da tako sestavi parlament jedinstvene narodne volje in državne politike. To državo treba urediti in ji dati vse garancije za razvoj svobodščin, vse one garancije, ki so se do vrhunca razvile pri zapadnih narodih. Naša nova država Srbov, Hrvatov in Slovincem mora dati popolno svobodo mišljenja, besede in organizacije. Dati mora narodu prilike in sredstev, da direktno sodeluje pri ustvarjanju in upravljanju države. Postaviti se mora na temelj široke samouprave.

Prvi kabinet kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovincem si je osvojil centralistično formo države. Globoko sem uverjen, da je znotrajšnja konsolidacija našega naroda in njegovih državnih interesov mogoča samo tedaj, ako se nekoliko mehanično zloženih konglomeratov, ki tvorijo našo kraljevino, v resnici unificirajo. Zato bomo predložili konstituentni ustavo temelječo na državnem centralizmu.

V naši državi na mora vladati popolna svoboda. Zato mora v vseh vprašanjih čisto priti do izraza mišljenje naroda in narodova volja. Stojimo tik pred sestankom našega narodnega ustavnostva. 1. marca se otvori prvi začasni parlament naše nove države. V ta začasni parlament mora priti ona velika skupina narodnih zastopnikov, ki hočejo državo organizirati in dati temu delu smer, ki je potrebna za razvoj in konsolidiranje našega naroda. Za nekaj mesecev bomo stali pred volitvami za konstituantno. Izbrani morajo biti vsi oni, ki hočejo da bo država upravljana jedinstveno centralistično na temelju narodne svobode in samouprave. Treba da se bomo proti vsemu onemu, kar se protivi narodnemu interesu, kar nas deli in kar vzbuja separatizem.

Ako bodo v naši ustavotvorni skupščini zastopniki iz večine naroda in ako se bo, iz volje naroda položil temeljni kamen državne organizacije, potem bo konstituenta izraz narodne volje in porok srečne bodočnosti. Ako gledamo na zgodovino in ako dovolimo, da se v narodu pojavijo federalisti in separatisti elementi in ako se ne ujedini v čvrsto četo proti sovražnikom države, se bojim, da bo naša konstituenta imela veliko težav, ki niso niti potrebne, niti koristne. Vsi oni člani kabineta, ki jim je poverjena naloga, da pripravijo gra-

divo za konstituantno, imajo dolžnost, da pozivajo na delo vse one, ki imajo pravega zmisla za organizacijo naše države. Naš položaj v Evropi je danes jako težak. Naša bodočnost v svetu bo samo takrat lepa, ako zgradimo svoj dom tako, da bo vladala svoboda v duhu demokratizma, socialne pravičnosti in skrbni za prave narodne interese vseh slo-

Se to moram povedati: ujediniti moramo svoje sile Slovenci, Hrvati in Srbi vseh veroizpovedani, katoliki, pravoslavni, muslimani, za jedno veliko idejo, za državno idejo, in v zmislu te državne ideje vsimo svojo dolžnost in da ustvarimo organizacijo za pozitivno delo in za borbo proti vsemu onemu, kar državi škoduje.

Pri pripravah za ustvaritev jednotne in velike demokratske stranke, moram ponovno naglašati, da stojimo in hočemo ostati na programu socialne pravičnosti in demokratske svobode. Iskreno pozdravljam, da ni med nami v tem oziru nobenega dvoma in nesoglasja, in ponavljam, da želimo mi Slovenci, demokrati in naprednjaki in zavezani od Hrvatov in Srbov, da se vsi skupaj zjedimo v velikem delu za osvobodjenje, za ujedinenje in za hitri in veliki napredek naše skupne države in jedinstvenega kraljevstva Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Novinski pregled.

Budimpeštanski »Alkotmány« od 1. februarja prinaša zanimiv članek o »bodočem političnem položaju Madjarske«, v katerem izjavlja: Madjarska je v vsakem pogledu navezana na prijateljstvo Srbov, Hrvatov in Slovincem. V prvi vrsti zato, ker bi bila Madjarska od vseh strani obdana od sovražnikov, če bi Masaryku uspelo, da združi čehoslovaško mejo z romunsko. V tem slučaju zahteva madjarski interes, da pomagajo Madjari ustvariti močno jugoslovansko državo. Na drugi strani pa mora Madjarska gospodarsko popolnoma propasti, če ne dobi pota na morje. Nova jugoslovanska država bo bogata na pristaniščih, zato bi Madjarom jako dobro došlo trgovsko in carinsko edinstvo z Jugoslavijo. Razlike med Madžari in Srbi niso nepremostne, mržnja ni neugasljiva, kar se vidi že sedaj, ko so Srbi zasedli Južno Ogrsko, kjer se ponasajo najbolje. Madžari morajo želiti, da dobe Reko Jugoslavlani, ker bi v tem slučaju reško pristanišče ne bilo izgubljeno za Ogrce. Tisti, ki mislijo, da bi bilo bolje, če Reko dobe Italijani, se kruto varajo, ker je glupost, če kdo verjame laškimi obetom. Laške obljube niso nič vredne, ker so vsi ugovori zanje samo prazen papir, katerega bodo raztrgali, kadar se jim bo zljubilo.

Beogradska »Pravda« od 13. februarja izraža na podlagi nekih brzojavnih poročil iz Nizozemske gotove pomislike, ali bo jadransko vprašanje za nas toliko ugodno rešeno, kakor pričakujemo, ali ne.

Zagrebski »Hrvat« od 17. t. m. piše pod naslovom: Talijanska politika v neprilici, da je prvi udarac dobila Italija od angleške in ameriške strani, odkar so priznali kolonialno pravo samoodločbe. Če Čehi zahtevajo nemška in madžarska ozemlja, jih bodo dobili zato, ker hoče Antanta Nemce in Madžare kaznovati; zakaj pa naj bi zavezniški kaznovali nas?

Beogradska »Samouprava« od 14. februarja ima velik uvodnik o vprašanju »Velika Srbija ali Jugoslavija«, kjer piše med drugim: Mi smo za osvoboditev Hrvatov in Slovincem zato največ delali, ker so oni naši bratje in smo jih vedno za take smatrali, ker nikdo nima prava svojih bratov izdajati. Kakor hitro so Hrvati in Slovenci začeli merjati svojo dotedanjo politiko in se odvrčati od Dunaja in Pešte, je bila naša dolžnost, da jim podamo svojo roko. Čeprav je bilo težko ujediniti vse Srbe, Hrvate in Slovence v eno državo, je imela vendar Velika Srbija — in imela bi jih še vedno — posebne, specialne težkoče, ker bi »Velika Srbija« morala oddvojiti Hrvate od Srbov, česar do danes nihče ni mogel izvesti. Domači in tuji politiki so to poskušali 40 let, a spodletelo je vsem. Če bi bili danes isto poskušali, bi se stari razdor samo obnovil, ker bi ostalo do-

kaj Srbov v Hrvatski in Hrvatov v Srbiji. Tak spor bi koristil samo našim škodoželjnim sosedom, nam bi pa silno škodoval. Tak razdor bi koncem koncev dovedel do tega, kar smo napravili danes: do ujedinenja.

Politične vesti.

RESOLUCIJE NA SARAJEVSKI SKUŠCINI JDS.

Sarajevo, 18. februarja. (Lj. kor. u.) Resolucije, ki so bile sprejete na skupščini demokratske stranke SHS, se glase: Uvidevamo potrebo, da naj se osnuje velika demokratska državotvorna stranka Srbov, Hrvatov in Slovincem. Organizacija naše edinstvene države kot ustavne parlamentarne monarhije pod dinastijo Kargorgjevičev naj bo centralistična, toda upravno decentralistična, to je v njej naj bo ena vlada z enim zakonodajnim zastopstvom poleg široke krajevine samouprave. Monarhija bodi v socialnih in gospodarskih vprašanjih moderna in radikalna, stoječa na stališčih slabih proti močnim in oslajajoča se na najširše narodne sloje. Izvoli naj se začasni odbor, ki bo stopil v zvezo s strankami v Srbiji, ki bo z onimi izmed njih, ki stoji načelno najbližje in ki hočejo organizirati enotno stranko na vsem teritoriju kraljevstva SHS, izdelal definitiven program. Ta se bo predložil konstituentni stranke, katere se udeležijo delegati vseh delov kraljevstva. Na konferenci se je sestavil nastopni ožji izvršilni odbor: predsednik Svetozar Pribičević, podpredsednik dr. Bogdan Gavrilović, Adolf Ribnikar, dr. Ivo Krstelj, tajnik dr. Slavko Sečurov, dr. Marko Čutić, Sukrija Karamanlić, Juraj Demetrotić, dr. Prvislav Grisogono in dr. Pavle Pestotnik.

»HRVAT« IN ZBOROVANJE V SARAJEVU.

Starčevićansko glasilo »Hrvat« napada v svoji večeršnji številki v ostrem, osebno pobarvanem tonu udeležence na sarajevski skupščini JDS, posebno pa ministra Svetozara Pribičevića. »Hrvat« piše med drugim: V Sarajevu so se sestali na posvetovanje voditelji koalicije in njih ožji osebni prijatelji, da ustanove organizacijo za medsebojno zavarovanje moči v državi, katere niso stvorili niti jo pomagali stvoriti. Vodja nove stranke je Svetozar Pribičević, njegova satelita pa sta dr. Lukinić in pa dr. Kramer. Na to napada »Hrvat« Pribičevića, češ, da je nastopal tako despotno in tiransko, dočim je bil v dobi madžarskega režima krotek in ponižen. O referatu dr. Kramerja pravi »Hrvat«, da je temeljil na framažonskih teorijah o konstituenti in vseboval očitne pretnje slovenskim klerikalcem. To pravi list, da si dobro ve, da to ni res. Treba prečitati samo njegov govor.

Povdarjati moramo še posebno, da ni pokazal sarajevski shod niti v celoti, niti po nastopu posameznih govornikov, prav nobene tendence po kulturnem boju, kaj šele, da bi kdo propagiral framažonstvo. Za novo stranko so se priglasi že dosedaj pripadniki vseh veroizpovedanih in med njimi veliko prav odličnih, izrazito katoliških mislečih mož. Ako smo bili zmogni brez kulturnega boja boriti se med vojno za svobodo naroda, moremo in moramo brez njega graditi tudi temelje mlade države. Gospodje okoli »Hrvata« se bodo kmalu prepričali, da bo nova demokratska stranka kmalu združila vse državnotvorne, tolerantne in poštene ljudi in da bodo proti njej nastopili le destruktivni elementi, od poštenjakov pa le oni, ki ne razumejo sedanje velike dobe.

ODGOVOR NA LAŠKA OBREKOVANJA.

Beograd, 18. februarja. (Lj. kor. u.) Jugoslovanski dopisni urad poroča: V italijanskih listih je bila razširjena vest, da je dr. Trumbić priznal v razgovoru z neko višjo italijansko vojaško osebo leta 1918, Italiji Istro, Trst in Gorico. Z ozirom na to vest se je obrnil odsek za zasedeno ozemlje v Ljubljani na dr. Trumbića s prošnjo za razjasnjenje, kakor je prišel iz Ženeve vladi v Beogradu nastopni brzojavni odgovor: Prosimo vas, sporočite ljubljanskemu odseku za zasedeno ozemlje, da smo po govoru dr. Trumbića z italijanskim generalom, ki se je vršil decembra 1917 in ne januarja 1918, prisostvovali tudi podpisani. V razgovoru ni bil sestavljen nikak za-

pisnik, storjen ni bil nikak sklep in nobena stranka ni sprejela kakšnih obveznosti. Niti dr. Trumbić, niti kdo drugi od odbora ni priznal Italiji zahodne Istre, Trsta ali Goriške in sploh nobenega kraja, v katerem živi naš narod. Nasprotno, dr. Trumbić je najodločneje pobijal italijanske zahteve ter branil vse naše dežele v zmislu kriske deklaracije. Na podlagi principov narodnosti in samoodločbe je zahteval, da se razveljavi londonski dogovor. Sporočite javnosti, naj ne naseda italijanskim intrigam, pooblaščamo vas, da naš odgovor objavite.

IN ZOPET HRVATSKA PREHRANA.

Zagrebska »Narodna Politika« je priobčila članek o hrvatski prehrani, ki je pred kratkim izšel v »Slov. Narodu«. Pravi, da »opet navalujemo na Hrvate«. V ostalem je vsebina članka sicer ne baš točno, pa vendar še precej razumljivo reproducirana. Kakor vsi drugi Hrvati, tako si naj tudi »Narodna Politika« zapomni, da ni niti naš list, niti sploh kedo napadal Hrvate, marveč smo vedno izrečno naglašali, da napadamo le tiste, ki jih smatramo za največje škodljivce Hrvatov in Hrvatstva in ki večinoma po rodu niso Hrvati. Prepričani smo, da delimo to svojo sodbo z največjim delom hrvatskega dela našega naroda.

»Narodna Politika« pristavlja zamljivo informacijo, da se v Zagrebu splošno trdi, da prodajamo Slovenci živež v Avstrijo, da spravljamo tja tudi drugo blago itd. Res je, da se je od hrvatske strani, ki je bila dolžna skrbeti za prehrano, svojačasno širila vest, da je hrana iz Slovenije šla v Nemško Avstrijo. Ni nam treba naglašati, da so take vesti ne samo neosnovane, ampak naravnost neumne. Od kod pa naj vzamemo? Te vesti so se po Zagrebu razširile ne od Hrvatov, ampak od onih koruptnih elementov, ki jim je za Hrvastvo samo takrat mar, kadar se pri tem rede njihovi žepi. Govorice, da je šlo blago iz Slovenije v Nemško Avstrijo, so nastale takrat, ko je Slovenija odstopila del mariborskega vojaškega plena Nemški Avstriji, da se je s prejetjo kompenzacijo sploh mogel vzdrževati promet. To je bilo prve dni po preobrtu v novembru 1918, pogodbeno sklenjeno, in ostanke takrat pogojene dajave, ki je skupaj znašala samo 25 vagonov, je Slovenija efektivirala pred dvema mesecema. Kdor trdi kaj podobnega o nas, naj si pride ogledat naša varnostno službo na celi progi. Zanima nas še samo to, ali je res, da se vrši vednost centralne vlade in na škodo ne samo slovenskega in bosanskega, ampak tudi samega prebivalstva v Banovini življen »avtonomen« življeni promet iz Hrvatske na sever? Sploh so pa to stvari, ki se bodo čisto gotovo v centralnem parlamentu uredile. Smo pač tudi Slovenci enkrat na sebi okusili dobrote, ki jih Hrvatom deli neka gotova družba, ki je največ zakrivila, da so javne prilike na Hrvatskem danes tako raztrovane in ki danes tudi največ aktivno dela za razsulo.

PO VOLITVAH V NEMŠKI AVSTRIJI.

Kakor poročajo razni dopisni uradi, je torej izvoljenih v Nemško Avstriji 70 socialnih demokratov, drugih strank pa 92 in sicer odpade na krščanske socialce 64, na znane »Deutschnationale« vseh vrst 23, na štajersko kmečko zvezo 3, po 1 sta Čeh in Žid. Če primerjamo ta izid volitev s prejšnjim številom poslancev v istih pokrajinah, vidimo, da se posredno stranje strank ni premaknilo bogve kako. Ob sedanjem razpoloženju naroda, vsaj ob razpoloženju, ki je bilo pričakovati in ki ga vidimo v celi Nemčiji in zlasti tudi pri nemških volitvah, bi bili mislili, da morajo socialni demokrati dobiti neprimerno mnogo več glasov i mandatov. Vendar se to ni zgodilo. Ta stranka ima sicer relativno večino, toda nikakor nima absolutne. Ne samo to, tudi relativna večina ni posebno eklatantna, razlika med obema velikima strankama je prav minimalna; k 70 soc. dem. glasovom je treba pristeti Čeha, a s krščanskimi socialci pojedejo nemški nacionalci, Kmečka zveza in Žid, tako da imamo razmerje glasov 71 proti 91, odnosno bo potrebna vlada koalicije. Socialni demokrati torej nimajo nobenega povoda razglasiti volilni rezultat Nemške Avstrije kot svojo zmagno, nasprotno, da nimajo vlade in da Nemška Avstrija niti približno ni sledila vzgledu Nemčije, pomeni za njo prav občuten neuspeh. Ta izid volitev ima sicer svoje razloge. Pred vsem je

prebivalstva, ki je volilo, izredno nazadnjaško, — spominjamo se samo na severno Koroško in Stajersko, na Salzburg, Tirolce itd.: del vzhodnoslovenskih krajev je odcepljen, vsled tega so kmečki volilci nazadnjaški alpski kraji izjednati „rudeči val“. Nacionalni zopet, ki so utrpeli precej občuten poraz, so šli v volilno borbo v slabih predpogojih. Pred vsem brez sušitskih dežel, a v velikih mestih jih je pogoltnila velika industrija in razpoložena masa. Saj so oni bili nosilci stare avstrijske nasilne politike, oni vojni hujskači, oni nosijo tudi odgovornost za vojne dobičke, daj jih med krščanskimi socialci ni manj, mti manjši. Obratno! Meščanski Nemci so vrhu tega bili razcepjeni na celo vrsto raznih manjših strank, ki so se šele v zadnjem času (in tudi ne povsod) sklenile v skupen narod. Mnogi stari znanci so odzgnani. Vsemenci so menda izgubili iz povrha. K. H. Wolf je izvolitev že v naprej odklonil. Lisjak: Steinwender je propadel v dveh okrajih, tudi novopečeni baron Pantz ne bo več osrečil svoje „zelene Stajerske“.

Naša sosedna in nasprotnica, — najbrže ostane to še nadalje, — Nemška Avstrija, ne izhaja iz volitev tako prenovljena, kakor Nemčija. Njen konservativizem je v sedanjih volitvah jasno dokumentiran. Novi dokaz, da je najbolje, da smo se razšli.

Močna skupina krščanskih socialcev utegne prinesiti sebi cel drug zaplet, ker je stranka prijazno razpoložena napram preganjanim Habsburgovcem. Ker je pričakovati polaganja zopet nagajanja na desno, utegne v Veliki Nemčiji Nemška Avstrija, morda skupno z Bavarsko, predstavljati najbolj konservativni in morda celo nacionalno-agresivni element. — Vsekakor pa nimajo te volitve za nas globljega pomena. Naša pota so se ločila in ž njimi tudi smeri in tempo razvoja.

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev. ČEHI O PRIZNANJU NAŠE KRALJEVINE.

Praga, 18. februarja. (Li. kor. ur.) Čehoslovski tiskovni urad poroča: „Narodni Listy“ pišejo: Glasom jugoslovanskih listov so Norveška, Grška in sedaj tudi Združeni države pripoznale Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Resnično pa je bila naša republika prva, ki je pripoznala kraljevstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev, in sicer na posebno svečan način, ki se je izrazil ob izročitvi poverljivih listin poslanka belgirske vlade Hribarja. Ne vemo, kako je jugoslovansko časopisje moglo pozabiti na to dejstvo, ki ga samo konstatiramo. Preverjeni smo, da to zadostuje. Naši prijatelji gotovo sami vidijo, da je imel ta čin, ki je sicer formaliteta, pri nas globok pomen v duhu onega poslanstva, ki je še danes kazipot naše politike, kakor je tudi kazipot jugoslovanski politiki.

Iz Maribora. Slučajno sem dobil nemški list v roke in ondi bral, da je stajerski deželni svet vzel poročilo mariborskih odposlancev na znanje in jim izrekel za trdoporno delo priznanje in zahvalo. Rečica me je obšla, ko sem to bral in bilo me je nekoliko sram. Kaj pa mi? Mi nič manj trdoporno delo naših mož kot nekaj samo ob sebi umiljivega molče prebavljanja in vendar le bi imeli dosti več vzroka biti hvaležni našim voditeljem, ko Nemci svojim. Kakor se je preprečevalno obrazložilo na shodi dne 16. februarja v Narodnem domu, je bilo več poskusov, izgrajiti nam Maribor iz rok vsled čuječnosti naših voditeljev in njihovega spretnega nastopa odbiti. Prvenstvo zaslug gre brez dvojbe generalu Maistru, kotemu so priredili zborovalci v Narodnem domu prisrčne ovacije. Poleg njega pa vam je le še omeniti sodelovanje poverljivikov dr. Jerjavi in dr. Verstovška pri sklepanju pogodbe radi časovnega zasedanja, istotako dr. Hohnjeva in dr. Rosina; slednja sta se udeležila pogajanj z ameriško komisijo in z Nemci, in je predvsem dr. Rosina, naš zaslužni prvobornik, prisostvoval pogajanjem od konca do kraja in zelo spretno in stvarno zastopal slovenske težnje in nadzoroval pismeno sestavo dogovora, kar pr tako zvitih in spretnih nasprotih ni bilo, baš lahka naloga, in kar more najbolje je ta presoditi, ki ve, kako se pri takih pogajanjih utrjuje živci. Nevalježno bi pač tudi bilo, ako se na tem mestu ne bi spominjali zaslug našega vrliga tolmacha gosp. dr. Rapoca, ki je s svojim popolnim obvladanjem angleškega in francoskega jezika in spretnim, naglim prestavljanjem silno olajšal, da celo sploh omogočil neposredno obnavljanje z ameriško in francosko komisijo. Vsi ti so se popolnoma nesebično žrtvovali narodni stvari in bodi imi tem potom izrečena javna zahvala. Naj našemu narodu, predvsem na tej kritični točki ob severni meji, nikoli ne manjka v potrebi takih mož, ki zastavljajo tako spretno svoje sile za narodov blagor.

Omeniti mi je še prihoda bataljona srbskih vojakov. Slovensko občinstvo je srčno želelo jih pozdraviti kot brate in jim izreči javno zahvalo, da so nam prišli v kritičnem trenutku na pomoč. Zal nam sedanja težavne razmere, glede kurjave in razsvetljave onemogočijo vsako prireditel. Slovenci oh meji, pa vemo ceniti bratstvo hrubece, ki je vodila one slavne imake iz Solma, ki več let niso bili videli svojega doma, mimo domače hiše, mimo lastnega doma naprej odredit svoje brate in priti nam na pomoč, ko nam je grozila nevarnost. Pristalo je tisoč pusk, pristalo pa je stotisoč duš, ker se s tem udeležila skupnost armade in skupnost sovražnika, in se čutimo varne v okrilju skupne države. Izrečam željo, da bi ta čustva mariborskega slovenskega občinstva tolmachi politični faktorji našim srbskim bratom, — s nado, da bi se kmalu podala prilika, da občinstvo samo preizkusi srbske vojske o svoji iskreni bratstvu bližnji do njih.

Težave v Mariboru. Maribor, 18. februarja. (Li. kor. ur.) Kakor znano, smo v Mariboru še celo sime brez razsvetljave. Ulice so temne. Obrat, ed-

visni od plina, morajo počivati. Gorenje dr. Pfeiferju se je posrečilo, nabaviti več vagonov ostravskega premoza za plin. Doim celo mesto obupa kliče po razsvetljavi, leži vse s težkim trudom dobavljati premož, ki se vedno na česko-nemški meji, ker Nemci našim vagonom niso dovolili, spremljavati vlak s premožem, je vojaška oblast odpostavila v to svrhu Srbe, misleč, da jih bo nemška Avstrija respektirala kot zavetnike entente. Nemci pa tudi Srbi niso dovolili prevoz premoza. Zato je, da vlak spremlja nemško-avstrijsko vojaštvo. Med obema vladama se vršilo tozadevna pogajanja. Bati se je, da bo prej zima konec, predno bodo vsa pogajanja za nas ugodno rešena in do tedaj imamo itak že elektriko.

Nase šole v Mariboru. Maribor, 18. februarja. (Li. kor. ur.) V prvi seji slovenskega okrajnega šolskega sveta v Mariboru je bil soglasno sklenjen razpust vseh nemških in šulferanjskih šol in nadomestitev vseh teh šol s slovenskimi šolami. Zato se je sklenil tudi odpust nemškega šulferanjskega učitelstva ter nadomestitev s slovenskim učitelstvom. Skleno se je predložiti narodni vladi. Jutri bo zopet važna seja, v kateri se ima določiti namestitev začasnih vodij za vse pridobitne slovenske šole. V to svrhu je od višje šolske oblasti dan ukaz, da se morajo za to namestitve uporabiti najboljše kvalificirane učne moči, izbrane iz vse Slovenije.

Reden promet. Maribor, 18. februarja. (Li. kor. ur.) Proga Spilje-Radgona, ki je bila svojčas od nemških tolv med Čumarek in Radgono na več mestih razdeljena, jez intrajnim dnem za osebni promet zopet v toliko popravljena, da bodo vozili vlaki od Spilje do Lintomera.

Prošlost, ki se ne vrne več. Maribor, 18. februarja. (Li. kor. ur.) Stetie na nemških, oziroma šulferanjskih šolah je pokazalo, kako malo pravih nemških otrok so poučevali te šole, nasploh pa, kakšno pretežno večino slovenskih otrok se je poučevalo v teh šolah. Tako je na pr. štetje v Zlatnem vrhu pri Čumarek pokazalo, da je bilo med 220 otroki samo 40 nemških.

Vzrok demisije ministra za prehrano. Beograd, 18. februarja. (Li. kor. ur.) Jugoslovanski tiskovni urad poroča, da leži vzrok demisije ministra za prehrano, Jovanovića, v prvi vrsti v njegovem slabem zdravstvenem stanju, ki je oviralo, da se ni mogel posvetiti v taki uveri svojim nalogam, kakor bi to bilo potrebno. V svoji ostavki opozarja minister na težkote, s katerimi se je imelo in se ima še boriti njegovo ministristvo. Zagovarja režim vezane prometa, v katerem vidi edino sredstvo, da se preskrbi vse dežele s potrebnim življenjem. Naposlled apelira na vlado, naj olajša njegovemu nasledniku delo in mu da širša pooblastila.

Romunija in Beke. Romunska trgovska zveza je opozorila s posebno pomenico romunsko vlado na važnost Reke in zahtevala, naj se store potrebni koraki, da bi se Reka zagotovila Romuniji za izvoz in uvoz.

Italijanski trgovci na Reki za internacionalizacijo reškega pristanišča. Procesi časa so kritični: Italija o morje! Sedaj so se procesi udali na kritično, da hočejo internacionalizirati reškega pristanišča pod pokroviteljstvom Italije. Dante Wallenschnig in Ruffo Sarinieh tekata okoli in iščeta podpise za mednarodno Reko pod italijanskim pokroviteljstvom. Nam se zdi, da je to zaželjeno italijansko pokroviteljstvo že precej vrtlo.

Železnice v Srbiji. Iz Beograda poročajo, da se izroči železniska proga Smederevo — Plan prometu tekem 14 dni.

Neodrešena domovina.

Šolski nadzornik v Juljski Benečiji. Za šolskega nadzornika v Juljski Benečiji je imenovan tržaški učitelj Marco Pasqualis, predsednik zveze italijanskih učiteljev v Primorju in znan sovražnik Jugoslovancov.

Nova prometna zveza med Trstom in Reko. Italijanski listi poročajo, da je prišel voziti parobrod „Croazia“ vsak teden med Trstom in Reko, dotikajoč se glavnih istrskih pristanišč. To v glavnem radi tega, ker je železniska zveza preko St. Petra nerodna in predolga.

Sodba, ki ne bo držala. Lahk naslednik Avstrije. Trst, 14. februarja. (Li. kor. ur.) (Zakasnelo.) Včeraj se je pred tukajšnjim vojaškim sodiščem nadaljevala in zaključila razprava proti 63 železničarjem, obtoženim, da so poneli od 1. na 2. februarja zapustiti delo in tako povzročili obstajevanje železniceškega prometa na kvar vojaškemu in političnemu položaju na ozemlju, zasedenem po Italijanih. Zastopnik obtožbe je zahteval, da naj se obtoženci obsodijo. Poudarjal je, da je bila stavka politična in da so jo izvajali ljudje, ki so prejone sporazumno z Jugoslavijo hoteli oškodovati italijansko državo. Branitelji so izjavili, da stavka ni imela svojega vzroka v političnih spetkah, marveč da je izbruhnila iz gospodarskih razlik. Zlasti je bil naglašal branitelj dr. Robba, da so bili obtoženci le orodje v rokah drugih, in da bi bilo treba, ako bi hoteli zadeti prave krivce, moralne povzročitelje stavke, ki so odgovorni zanj, poseči višje. Kolikortoliko je namigaval tudi on, da ima stavka politično ozadje in je posebno ostro prijel socialno-demokratsko vodstvo. — Sodišče je nato izreklo to — le sodbo: Obtoženci Andrej Jamšek in Jurij Marazza sta oproščena zaradi neobstojanja pregreška. Alojzij Besednjak, Mihael Pavlin, Valentin Robn, Fran Kokošar in Jost Batš so oproščeni zaradi nedokazane krivde. Ferdinand Končnik in Jakob Skopnik (Stropnik?) sta bila obsojena na petleten zapor in 2000 fr. globe; Ivan Prelog, Josip Goršek in Alojzij Valentinič na triletni zapor in 500 fr. globe. Druhi 51 obtožencev pa je bilo obsojenih vsak na dvestoleten zapor in 200 fr. globe. — Ta stroga obsoda vojaškega sodišča, ki je odmerila vsakega stotnika 121 let zapore in 15.700 fr. globe 56 železničarjem, krivim le tega, da so se pokazali zvesti delavci mednarodni in obravnavati jih disklitno, za vsebino v vseh kromč. razen v Italijanih — razpisnih družini, ki so se dolen, pred razpravo škvali oblast proti obtožencem, ker so slovenskega rodu, največje ozavlat in iznenađenje zaradi brezmezne vojne hani.

Obtoženci imajo pravico da prištevajo na njihovo vojno sodišče tekem 24 ur. Socialno-demokratsko organizacijo so poverili odvjetniku dr. Zennara, da vloži prave in imenu vse obsojence.

Nesreča v Trstu. Trst, 16. februarja. (Li. kor. ur.) (Zakasnelo.) Sreča ob 11. uri se je na tukajšnjem kolodvoru med železnice zgodila grozna železniska nesreča. Na kolodvoru v Nabrezini je namreč vlak št. 440 zadel v vrsto praznih voz, ki so se vsled sunka zaloteli v vrsto sedmih voz, polnih italijanskih vojakov, ki bi bili morali odgovoriti na dopust v Italijo. Vred sunka se je jelo teh sedem voz premikati in, ker visi proga proti Trstu, leteli čim dalje hitreje navzdol. V največjem diru so prileteli ti vozovi in se zaloteli na tukajšnji postaji železnice v pripravljen prazen vlak. Krivci nesrečnih vojakov so se mečali z groznim treskom in polomom voz. Vsi vozovi so se razbili in vojski so ostali pokopani pod razvalinami. Takoj se je organizirala prva pomoč. Vojski, ognjevasci, rešila postaja, delavci in prostovolci so prhiteli pomagat. Velikost katastrofe se ni dala takoj pregledati. Žrtve je okoli 150 mrtvih in ranjenih. Do zgodnjih jutranjih ur so potegnili približno 20 trupel izpod razbitih voz. Vojski in civilni avtomobili so prepaljali ranjene v bolnišnico. Delo za rešitev ranjenec in za prevoz trupel se nadaljuje.

Trst, 16. februarja. (Li. kor. ur.) Voz občinskega tramvaja, ki vozi na progi Sv. Sobota — Trg Gledonijev, se ob koncu proge na Gledonijevem trgu ni mogel ustaviti, najbrže zato, ker je bilo mežavo vreme. Dasi zavrt, je drdral po tračnicah dalje in se z vso silo zalotil v končne odrače. Vred sunka se je postavil pokonci; sprednji del voza se je močno razbil. Ranjenih je bilo okoli 20 ljudi, na srečo nihče težko. Rane so prizadele večinoma razbite sipe.

Dve sodbi. Stavkajoči naši železničarji so obsojeni na 121 let ječe. Nekaj pristni tržaški „farabute“ de Luca, ki je razbil pri Slovencu škofu Karlinu, je oproščeno, češ, — škof je s svojim izjavljanjem obnašanjem sam kriv, da se taksi ljudski srd iskali nad njim. — Obe sodbi značita Lahe v prvi lili.

Nezadovoljnost v okupiranem ozemlju in italijanske trditve. Reka, 18. februarja. Italijanski listi prinašajo v zadnjem času mnogo člankov in notic o nezadovoljnosti ljudstva v okupiranem ozemlju. Listi dolže jugoslovansko vlado v Ljubljani, da čuva in podpira prebivalstvo v okupiranem ozemlju. Tako piše „Secolo“, da se je ob priliki zadnje železničarske stavke v Trstu našlo pri voditelju stavkajočih 20.000 K. ki jih je sigurno prejel od jugoslovanske vlade, da izplača stavkajočim delavce slovenske narodnosti. Slovenski agenti trosilo med ljudstvom še vedno staro avstrijsko parolo, češ, da Italija niti v mirnih časih ni mogla prebrati svojega prebivalstva. Še manj pa, da bi mogla storiti v bodočnosti; Trst, da bo moral pod italijansko upravo materijelno popolnoma propasti. „Secolo“ poziva italijansko vlado, da naj kar najbolj energično nastopi proti jugoslovanskim agitatorjem, na tudi proti socializmom, ki s svojo pasivnostjo podpirajo in čuvali to agitacijo proti Italiji.

K železniški nesreči med Nabrezino in Trstom. O nesreči poroča podrobneje „Edinost“. Proga od Nabrezine do Trsta ima povprečno 12 m nade na kilometer. Vozovi so drdrali z vidno rastočo hitrostjo navzdol. V Nabrezini so vendar še pravočasno opazili nesrečo in so se mogli obvestiti postaje do Trsta, da prihajajo odtrgani vozovi. Tako je bilo še mogoče, da so prav v zadnjem trenutku mogli na Miramarski postaji umakniti osebni vlak na drugo tir, drugače bi bilo onih 7 navzdol dirajočih vozov udarilo naravnost na osebni vlak. V Trstu so mogli te vozove še pravočasno usmeriti v stran, na tir, kjer so stali trije prazni vozovi. Z groznim treskom je treščilo onih 7 vozov na te tri in v hipu je bilo vse drobno. Grozen krik in vik se je oglašil. V onih sedmih vozovih je moralo biti okoli 350 vojakov. Nekaj jih je bilo baie med potjo poskakalo iz voz in pač ni upanja, da bi se bil kdaj izmed teh revežev rešil. Kaiti ob progi je po eni strani skala, no drugi na huda strmina in tu za določka, ki skoči iz vlaka, ni rešitve. Vozovi so pridrdrali iz Nabrezine v Trst v 10 minutah. Prizor je bil grozen. Vozovi z vojaštvom so se postavili vsaj razbiti drug na drugega. Iz zadnjih voz se je rešilo nekaj vojakov neranjenih, vsi drugi pa so bili pokopani pod ruševinami. Prišla je takoj potrebna pomoč. Strano je bilo videti, ko so začeli pobirati izmed ruševin mrtvice in ranjence. Kakor se poroča, je imel na Nabrezini prometno službo uradnik Zelih. Vlak pa je spremljalo vojaško nobie železnicekega polka, ki opravlja službo tudi v Nabrezini. Neumovno je, kako je moglo stati v Nabrezini, kjer ima postaja na tisočih nade, sedem voz polnih vojaštv, ne da bi jih bili podložili, kakor je strogo predpisano. Tudi je nerazumljivo, da so ostali ti vozovi brez nadzorstva. Osebie, ki opravljata sedaj službo namesto domačih železničarjev, radi stavke odpuščenih, ne pozna postajnih razmer in ne ve, da proga takoj od nabrezinske postaje dalje proti Trstu pada za 14 na tisoč. Uvedena je preiskava.

Tržaški italijanski zastopnik Gasser v Rimu. Poročajo nam iz Trsta, da se je mudil nekaj dni v Rimu tudi bivši državni poslanec italijanske liberalne stranke Gasser z neko deputacijo. Ko se je vrnil, so ga izpraševali, kaj in kako je opravil v Rimu. Gasser je kazal kisel obraz in na mnoga vprašanja je diplomatično odgovoril: V Rimu je velika zima.

Odnosi med Italijani in Trstu. Če zopet pogledamo v zbirko? Poročajo nam, da je italijanska oblast po strahni nesreči v Nabrezini sprevidela, da se more pustiti nadalje železničarskega prometa v rokah oseb, ki nima za to potrebne sposobnosti in ne more prave Baie bodi poklicani v službo odpuščenih železničarjev in tudi nekateri izmed karnovanih.

Italijanski železničarji so strahovali. Trst, 15. februarja. (Li. kor. ur.) (Zakasnelo.) V zvezi s stavko italijanskih železničarjev poročajo italijanski listi iz krajev: Osebnih odbor Italijanskih železničarskega sindikata, ki šteje 70.000 organiziranih članov, se je sešel k izradi sed v svrhu razprave o stavki železničar-

jev na ozemlju, zasedenem po Italijanih. Vred je na znanje došlo mo informacija, ki potrjuje gospodarski značaj gibanja, in je sprejel resolucijo, hter protestira proti trditvi, da je stavka izbruhnila iz političnih razlogov. Ponavljajo počke, naj se tržaški železničarjem dovolji 50 odstotna dila, ki so jo uživali za avstrijskega režima. Stavkajoči tovariši izražajo svojo vzajemnost v boj, ki ga bojujejo s namenom, da ne izgube prihodnjih pravic. Z vsemi možni protesti proti napovedanemu potzhu, da bi se stavkajoči nadomestili s italijanskimi militariziranimi železničarji, opozarja vlado, da sindikat italijanskih železničarjev ne privoli nikdar, da bi se organizacija na kakršenkoli način omeščala v prid kapitalističnim koristim in s krmarstvom (stavkom), ter ukrene vse, kar je potrebno v tem težkem primeru.

Sklepi tržaške mestne delegacije. Gubernijska oblast se naproša, da bi dala aprovizacijski komisiji na razpolago zopet amuzirjeno govedino. Na mestni reakli na Acquedotto se odpreta dva italijanska točila po tri ure na teden za učence, ki so prišli z neitalijanskih šol Komisiji, ki obišče učitelske tabore v Italiji v svrhu povratka Tržačanov, ki jih je okoli 1500, se da na razpolago 10.000 lir za podporo ujetim Tržačanom. Jemlje se v vednost, da bo dajala vojaška oblast na Opčinah za šolsko refekto za 135 ubožnih otrok še nadalje potrebna živila.

Slovensko gledališče v Trstu dobro napreduje. Jutri uprizorje dramo iz življenja Japoncev „Tajfun“. Glavno ulogo igra Skrbinski.

Promet v tržaškem pristanišču. Prispel je šaron Brucki iz Benetk, odšli so „Vranizac“ na Volosko, „Lovčev“ v Rovini, „Carpano“ v Rašo.

Slovenski svet.

Italijanski Kromčič. Na božični praznik so sem došli čehi — slovaški prazniki in z njimi obilo italijanskih oficijev in vojakov. General Picioni se je s svojim štabom nastanil tu v kardinalovi palači. In od tedaj ima Kromčič vedno priliko proslavljati čehi — italijansko pobratimstvo. Prirejajo se razne slavnosti, plesi itd. v ta namen. Posebno glasno so bile gojenke trentanskega učiteljskega, ki so tu dve leti uživale slovensko gostoljubnost in katere je tu vzdrževala toliko sovražna prejšnja avstrijska država, ki je pač za Lahe imela vedno najbolj dobrotljive roke. Ko se je od mesta priredil italijanskemu generalu v čast „pozdravni večer“, je neka gojenka deklarirala pesem, v kateri se je proslavljala mati Italija, kateri so zdaj za večno pridružene njene hčerke Trst, Reka, Gorica itd. Navdušeno so poskakali tudi Čehi (morda niso umeli deklaracije — sicer bi se kot Slovani menda vsaj zgražali!) Te devojke so zdaj ostavile mesto in se vrile domov. Storie so to sveda v povsem teatralni maniri, v sprodu pod veliko lasko zastavo, z velikimi laskimi kokardami na prsih in z malimi laskimi zastavicami v rokah, prepevaje razne laške popevke, so korakale skozi mesto na kolodvor. Gotovo ne oporekam nobenemu, kajzi svojega parodnega čustva, ali zavedalo bi se lahko, da takih demonstracij ni treba v slovenski državi — tudi če je ta zdaj v priateljskem razmerju z njihovo. Spominjale naj bi se, kako Italijani Slovencev na njih lastnih tleh trgajo narodne zmake, kako jih zapirajo in internirajo, ako si drznejo dati duška svoji narodnosti voliti! Tudi bratje Čehi naj ne pozabijo, da so Italijani zdaj bolj kot kdaj prej, surtni sovražniki njih najzvestejših bivših političnih zavolnikov, Slovencev. Upamo, in želimo, da česko — italijansko bratstvo ne bo v škodo slovenskemu bratstvu narodu, ki se mora boriti za svoja prava in za svoje eksistenco.

Čehi na Dunaju. Praga, 18. februarja. (Li. kor. ur.) Glasom čehoslovskega tiskovnega urada piše „Venkov“ na vodilnem mestu z napisom: „Preve ne moremo prenesti!“ Nižavstrijke volitve v narodno skupščino so nov grozen dokaz nemške samolastnosti in nemških nasilnosti. Najdivlje so nastopili proti Čehom nemški socialni demokrati. Ob teh okoliščinah se moramo čuditi, da je bilo na Dunaju 63.000 oseb, ki so nazvali krutemu terorju glasovali za Čeha. Ako bi mi pri volitvah v Pragi nastopili z enakimi nasilnostmi proti Nemcem, ne bi bil oddan v Pragi niti en nemški glas.

Praga, 14. februarja. (Li. kor. ur.) Glasom čehoslovskega tiskovnega urada piše „Pravo Lido“ o nemško — avstrijskih volitvah: To pot so dunajski Čehi dosegli velik uspeh. Postavili so povsod lastne kandidata, ki so skupno dobili 63.000 glasov. Z ozirom na to, da se je na tisoč Čehov vsled prebrata preselilo, je ta uspeh zelo razveseljiv. Razveseljivo je dejstvo, da je bil izvoljen en česki kandidat, in sicer socialni demokrat sodrug Franc Dvofak, urednik „Delničkih Listov“, ki je dobil 16.000 glasov. Ta praktični uspehi je odločilen argument, kadar se bo razmotrivalo na mirovni konferenci vprašanje varstva minoritetnih pravic dunajskih Čehov.

Politične stranke. Dunaj, 18. februarja. (Li. k. u.) Čehoslov. tisk. urad javlja: Tiskovni urad poljskega poslanstva na Dunaju poroča: Po vsehah doseglih iz Varzave, se je v poljskem državnem zboru ustanovilo šest večjih stranknih skupin, in sicer pod vodstvom nacionalnih demokratov stoječi nacionalni ljudski klub, ki šteje 107 članov, klub poljske ljudske stranke, kateri pripadajo tudi Stajnskega in Okonova skupina. Ta šteje 60 članov. Vito-Seva skupina, kateri se je pridružila tudi narodna zveza bivšega kraljevstva, šteje 41 članov, zveza poljskih socialistov šteje 32 članov, nacionalna delavska zveza s 17 člani, med temi dva iz Poznańskega skupina konservativcev s 10, židovska zveza s 2, demokratska skupina iz Galicije s 5 poslanci in nemška skupina s 2 člani.

Zavezniki.

Trdi papež po prvotni. Zaveza. 18. februarja. (Li. k. u.) Čehoslov. tisk. ur. javlja: Kakor poroča „Daily Mail“, je maršal Foch glavni v mednarodnem tržaškem svetu nastopil predlog: Reka Ron bo vojaška meja Nemčije, ne pa tudi politična. Francija ne bo zahtevala nadzorstva nad nemškim ozemljem, ležočim na levem bregu Rone, ne pa varstva, da Nemčija tamaj ne bo imela nobenih vo-

jakih naprav, skladišč za strelivo in orožje, kakor tudi ne utrdb in trdnjav. Tudi naborov Nemčije v tem ozemlju ne sme izvrševati.

Mirovna konferenca.

Ameriški kongres se bo posvetoval. Zvezi narodov. Washington, 17. februarja. (Li. k. u.) Glasom Dun. kor. ur. da poroča Agence Havas: Predsednik Wilson je iz krova ladje „George Washington“ na kongresni odsek za zunanje stvari o začasni ureditvi zveze narodov odposlal nastopno brezlično brzojavko: „Odsek, ki je sestavljen člene za narodno zvezo, je dejansko zastopal ves svet. Na strani zastopnikov Velike Britanije, Francije, Italije in Japonske, so se razprav udeležili z vso mogočo zastopniki Belgije, Srbije, Kitajske, Grške, Rumunske, Čehoslovske države, Poljske, Brazilije in Portugalske in sodelovali na ureditvi te zveze. Vsek člen je bil predno so ga pismeno zabeležili, natančno proučen od vsakega posameznega člana odbora. Vsek posamezni člen vsledje v svojih izrazih in v svojem dejstvu zadostno upravičenost. Dovolite mi, da načrt za zvezo narodov pred njegovim javnim razpravljanjem z Vami proučim člen za členom. S tem namenom Vas bom povabil k sebi v Belo hišo, čim mi to dopušče uradni posli. Domnevala, da bo predsednik povabil člane kongresa na dan 26. t. m.

Pričetek. Berlin, 18. februarja. (Li. k. u.) Čehoslov. tisk. urad javlja: Iz Basla se brzojavno poroča: Glasom „Tempsa“ je na vprašanje Renaudela izjavil Clemenceau v zborničnem odseku za zunanje stvari, da se bodo pričela prethitarna mirovna pogajanja 15. marca t. l.

Iz Avstrije, Madjarske, Nemčije, Turške.

Rudarski delavci proti špartakovcem. Beroln, 18. februarja. Dunaj. koresp. urad poroča: Proti splošni stavki špartakovcev v rensko — westfalskih rudokopih so izdale širi velike rudarske zveze oklice, v katerem se rudarji pozivljajo, naj nastopijo proti gibanju špartakovcev. Kakor se javlja listu „Vorwärts“, ni med rudarji nobenega razpoloženja za stavko, tavev so samo pristili, da stavkajo. Domneva se, da bo ta nasilni prevrat špartakovcev ostal že v par dneh brez uspeha.

Nobene večine. Dunaj, 18. februarja. (Li. kor. ur.) Dunajski koresp. urad poroča, da podajajo meščanski listi, da nobena stranka ne bo mogla imeti večine pri zaslihih volitvah v tistih pokrajinah, v katerih se radi zasedanja po tujih državah niso moge vršiti volitve. Socialisti, kot najmočnejša stranka, se bodo morali združiti v kako drugo veliko stranko ali na bo ostalo pri sedanjem kompromisu med socialistimi demokrati, krščanskimi socialisti in nemškimi nacionalci. Na vsak način se bo rešilo vprašanje o tvoritvi večine že v prihodnjih dneh. Poslanci za zasedeno ozemlje se bodo najbrž že udeležili ustanovne narodne skupščine, ki se bo bržkone sešla že v prvem tednu meseca marca.

Po avstrijskih volitvah. Dunaj, 18. februarja. (Li. kor. ur.) Dunajski koresp. urad poroča: Končnovoljavni izid volitev je nastopil: Izvoljenih je 70 socialistih demokratov, 64 krščanskih socialistov, 23 meščanskih nacionalcev vseh struj, 3 člani stajerske kmetске zveze, 1 Čeh in 1 židovski nacionalci. O razdelitvi mandatov zasedenega ozemlja, zlasti Nemške Češke in sušitskih dežel, kjer ni bilo volitev, bo državni svet razmotrival v jutranjih seji.

Dunaj, 18. februarja. (Li. kor. ur.) Dunajski koresp. urad poroča: Povodom „zmage“ socialno — demokratske stranke so vojaški sveti in ljudska obramba priredili pred parlamentom ogromen izprevod vseh formacij ljudske obrambe. Izpreveda se je udeležilo nad 10.000 ljudi, med njimi mnogo socialno — demokratskih poslancev. Friderik Adler, državni podpiknik Deutschi, poveljnik ljudske obrambe Frey in predsednik Seitz so imeli govore, v katerih so naglašali pomen socialno-demokratske zmage. Vsi govori so bili sprejeti z velikanskim navdušenjem. Ko je občinstvo odšlo marsikje, je defilirala ljudska obramba. Nato je izprevod odšel k vseučilišču in od tam k državnemu vojnemu uradu, kjer se je mirno razšel.

Socialni demokrati in položaj po volitvah. Dunaj, 18. februarja. Socialni demokrati bodo zahtevali valed izida volitev tudi več ministrskih mest, posebno na ministristvo za notranje zadeve. Tudi mesto državnega kancelarja, ki ga je imel dosedaj dr. Renner bodo zahtevali zase. Dr. Renner bo najbrže ostal na svojem mestu. Finančni minister dr. Steinwender, ki je pri volitvah na Dunaju in na Koroškem propadel, najbrže sploh v novem kabinetu ne bo prišel do veljave.

Čemu pa se delajo v Gradcu ročne granate? „Tagespost“ poroča, da je v topniškem laboratoriju pri izdelovanju ročnih granat prišlo do eksplozije, pri kateri so bili ranjeni delavci in delavke. Iz poročila je razvidno, da graški artiljerijski laboratorij še vedno izdeluje ročne granate. Ker je dana nevarnost, da se bodo te ročne granate uporabljale pri raznih aranziranih priklah proti nam, zlasti na Koroškem, je nujno potrebno, da se s pomočjo entente to izdelovanje takoj ustavi in da se razoroženje Nemčije raztegne tudi na Nemško Avstrijo. Zanimivo bi bilo vedeti, kaj se dela sedaj po drugih nemških hišarnah in tvornicah orožja in streliva.

Bivšega bolgarskega carja namestijo stari pred sodišče. Sofia, 18. februarja. Listi poročajo, da namestilo države entente bivšega bolgarskega carja retirirali in internirali kakor bivšega nemškega cesarja Vilhelma, kot onega glavnih povzročiteljev svetovne vojne.

Madžari nimajo msti. Budimpesta, 18. februarja. (Li. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Rvado se javlja, da se od danes naprej zniža maščobna količina od 15 dir na 10 dir. Avrovičiacni odsek je izdal istočasno poziv, da je treba vse v skladu s tem nahalajočo mast priljaviti.

Italija.

Za pristanišče v Benetkah. Rimski „Tribuna“ poroča, da je minister osvobodilni delci dosegel, da so dovoljena za pri-

stanišče v Benetkah sredstva, s katerimi se bo moglo spraviti pristanišče v red in prirediti za razni potrebni deli. Pristanišče, ki je pred vojno bilo najboljše, je v času vojne mnogo trpelo in treba bo velikanskega napora in ogromnih stroškov, da se zloži. Minister je v svojem poročilu na vlado tudi odločno poudarjal, da je dolžnost vlade, da stori vse, kar treba za povzdigo beneskega pristanišča. Iz tega se vidi, da bo imela Italija dovolj opravila že z beneskim pristaniščem, kaj pa šele z drugim! Iz tega pa tudi sledi, da bi Italija zanemarjala tržaško pristanišče, ako bi prišlo pod njeno oblast, ker bo imela že z drugim svojimi več nego dovolj opravila in ogromnih stroškov.

Politično gibanje v Italiji. Lugano, 18. februarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. ur. poroča: Socialisti v Milano so vzporedno večer veliki obhod po mestu. Izpoveda se je udeležila nepregledna množica iz mesta in iz dežele z več sto zastavami in godbami. Med udeleženci so bili tudi vsi člani mestne uprave. V izpovedo so nosili lepke z napisom o političnih in gospodarskih zahtevah proletarijata.

Iz 61. seje deželne vlade za Slovenijo

z dne 14. februarja 1919.

Vprašanje prehrane v Sloveniji. Dne 3. februarja t. l. je došel v Ljubljano poročnik F. X. zastopnik ameriškega odposlaništva v Beogradu, da se informira po naročilu šefa ameriške misije za prehrano o prehranjevalnih razmerah na slovenskem ozemlju. Vodja prehranjevalnega urada ukrajini glavar dr. Seneković, mu je podal na podlagi statističnih podatkov natančno sliko o slabih prehranjevalnih razmerah na Kranjskem, zlasti v mestih in industrijskih krajih, in ga je spregovoril tudi v Maribor in Celje, kjer je položaj še veliko neugodnejši. Od žita, ki ga je nakazalo ministrstvo za prehrano v Novem Sadu, ni došlo še ničesar, prav tako tudi ne od onih 400 vagonov koruze, ki naj bi jih dobival Zagreb. Ministrstvu za prehrano v Beogradu se je poslala spomenica s konkretnimi predlogi, kako odpraviti prehrano v Sloveniji. Ti predlogi zahtevajo, naj se takoj določi za slovenske pokrajine vsaj 3000 vagonov žita, ki ga naj nakupi Žitni zavod v Ljubljani v Bački in Banatu po svojih odposlancih brez posredovanja kakor centralne ali katerekoli drugega zavoda, ker tako posredovanje blago samo podraži. Prav tako naj se dovolj Novoravničani za živino in mast, da sme sama nakupovati po svojih organih mast, slanino in prašice v Bački in Banatu. — Prepis spomenice se je izročil tudi ministroma dr. Korošcu in dr. Kramerju s prošnjo, da zastavita ves svoj vpliv, da se stvar nemudoma reši v smislu stavljenih predlogov.

Preureditev barak za stanovanja. Mestni stavbni urad v Ljubljani je predložil poročilo, iz katerega je razvidno, da bi se dalo v vojaških barakah v Ljubljani in na Brezovici z malimi izpremembami prirediti kakih 100 zasebnih stanovanj. Deželna vlada je naročila poverjenstvu za javna dela in obrt, da oskrbi preureditev. Z dotičnimi stanovanji bo razpolagal stanovanjski svet v Ljubljani, ki jih bo oddajal v najem po nizkih cenah.

Podpora protialkoholni zvezi »Sveta vojska«. Protialkoholni zvezi »Sveta vojska« se dovoli na leto kredit 2000 K v pokritje režijskih stroškov. Odbor zveze se preosnuje tako, da bodo v njem zastopane vse tri slovenske stranke. Obenem prevzame deželna vlada za Slovenijo protektorat nad to organizacijo.

Naši slepci. V Gradcu je v zavodu za slepce Odilienheim 16 slovenskih dečkov in deklet in 12 odraslih slepcev, ki delajo v tamošnji zaposlovalnici. Deželna vlada je naprosila vlado, naj oskrbuje naše slepce proti povračilu stroškov še nadalje, dokler ne dobimo domačega zavoda za nje. (To se bo zgodilo bržkone že letošnji jesen, ko se ustanovi v Ljubljani ljudska šola za slepce.)

Podpora vojakom, ki zapuščajo vojaško službo. Ob odhodu iz vojaške službe je marsikaj vojak popolnoma brez sredstev; če je iz zasledene ozemlja, tudi nima nikamor iti. Da se pomaga takim vojakom za prvo silo, dokler ne dobe primerne delo, se jim bodo od prvega dne vojaške službe izplačevali pri pristojnih vojaških oddelkih prispevki za preživljanje vsaj za en teden. Stvar urediti dogovorno pov. za socialno skrbstvo in za narodno obrambo.

Kolportaža časopisov na železnici. Deželni vladi je došla pritožba o postopanju železniških organov proti kolportirju časopisov; dogodilo se je slučaj, da se ni dovolilo kolportirati časopisov niti v vestibulu na kolodvoru, niti na peronu. Deželna vlada stoji na stališču, da proti kolportirju v kolodvorskih prostorih, ki so dostopni javnosti, ne more biti nikakega pomenika; prometne ovire in nevarnosti za poškodbe potnikov nastanejo lahko samo, ako se izvršuje kolportirja na prostoru za tračnice ali pa v prenapolnjenih vozovih. Železniški upravi se bodo dala tožadvena navodila.

Prepoved izvoza konj. Vojaški konji so zanesli v naše kraje konjske zarie, ki so se silno razširile. Zaradi tega je izvoz konj iz ozemlja Slovenije prepovedan do dovršenega pregleda in klasifikacije konj.

Kontrola nad razdelitvijo premoga. O razdelitvi premoga iz premožgovnikov v Zagorju, Trbovljah in Hrastniku se čujejo hude pritožbe. Deželna vlada je sklenila, da se sestavi pri Prehodno - gospodarskem uradu poseben pododsek, ki se mu poveri kontrola nad gospodarstvom s premogom. Ta pododsek bo sestavljal za vsako dekadno (10 dni) v mesecu izkaz o produkciji premoga in njegovi razdelitvi. Ta izkaz je predložiti poverjenstvu za javna dela, za trgovino in industrijo in za promet.

Izvršila naredba k regulaciji učiteljskih plač. Poverjenstvo za uk in vlogocastje je vložilo obširno naredbi začenši ureditvi (t. i. dokler se ta zaveza ne reši zakonodajnim putem) službenih prejemkov in pokojnin učiteljev in učiteljic na javnih ljudskih in občinskih šolah, zavodih za gluho-

me in slepce ter na otroških vrstah, nadalje o začetni ureditvi preloženih učiteljskih vdov in sirot v osemletni deželne vlade za Slovenijo. Naredba obsega tudi službene prejemke veroučiteljev. Pri točki »Vpokojitev učnega osovja in pokojnine« se je držala do sedaj veljavna določba, da se smatra za prostovoljno odpoved službe, ako se nadučiteljica ali učiteljica omoži, ali začasno nastavljeni učitelj oženi brez dovoljenja ukrajnega šolskega sveta.

Preureditev profesorov plač. Po novi regulaciji učiteljskih plač dosežejo tudi učitelji na meščanskih šolah prejemke VII. činovnega razreda državnih uradnikov, torej iste najvišje dohodke, ki so jih dosegali dosedaj učitelji na srednjih šolah in učiteljicah razen nekaterih ravnateljic. Komisija za enotno ureditev uradniškega vprasanja je, vpoštevajoč želje stanovske organizacije srednješolskih učiteljev, izdelala načrt naredbi o delni preureditvi službenih prejemkov učiteljskega na državnih srednjih šolah in učiteljicah. Po tej naredbi se pomaknejo vsi pravi učitelji na srednjih šolah ter vsi glavni učitelji in vse glavne učiteljice na učiteljskih v VII. činovni razred, ko dobe 5. petletnico. Za povznanje v višji činovni razred se zahteva zadovoljivo službovanje v zadnjem petletju. Ko dosežajo navedeni učitelji oziroma učiteljice 29. službeno leto, dobe osebno doklado letnih 600 K, ki se šteje v pokojnino. Ravnatelj srednjih šol in učiteljice se uvrstijo takoj pri imenovanju v VI. činovni razred. Makimalna doba, v kateri mora vsak sunent postati definitivni, se skrajša od 8 let na 6 let. Nagrade za nadure se zvišajo za 100%. Naredba obsega tudi določbe o plači sunentov, dalje posebne določbe o vadniških učiteljih in učiteljicah glasbe in telovadbe. Ker zahteva naredba zvišanje državnih izdatkov, se pošlje s priporočilom finančnemu ministrstvu v Beogradu v odobrenje.

Pokrajinske in dnevne vesti.

Osebnost. Gospod minister dr. Albert Kramer je prišel sinoči v Ljubljano in se jutri zopet vrne v Beograd.

Člani franc. - slov. org. ki imajo določene tečaje v četrtki, petek in soboto ob katerikoli uri, so prošeni, da se zbere dotični dan ob 4 uri v mali dvorani Narodnega doma. Določene ure te dni odpadejo.

Meščanske šole. Češka ima 392 meščanskih šol, Moravska 144, Galicija 58, Slezija 30, Stajerska 28, Primorska 8, Dalmacija 7, Koroska 7, Kranjska pa 2 meščanske šole v Krškem in Postojni. Na enega učitelja meščanskih šol na Češkem pride okroglo 2000 prebivalcev, na Kranjskem pa 45.000. Meščanske šole imajo v prvi vrsti nalogo, pripravljati učence za praktično življenje tako, da dobimo obrtnike, trgovce in umne gospodarje, ki so sposobni slediti napredku časa. Sedaj dobi tudi Ljubljana potrebne meščanske šole, kakor sledi iz zadnje seje ljubljanskega občinskega sveta, kjer je dotični predlog izborni utemeljeval ob svetnik Dimnik in ga je občinski svet soglasno s splošnim odobravanjem sprejel.

80letnica. V nedeljo 16. februarja je obhajal 80letnico svojega rojstva g. Franc Piškur, posestnik v Ljubljani. Še čil in zdrav pri priliki poroke njegove vnukine gospe Franje Keber, z gosp. Ivan Šostersičem, v širšem krogu svojih dragih domačih in ljubih prijateljev in znancev. K 80letnici starčku narodnjaku še na mnoga leta! Novorojenčema pa obilo sreče!

Kje naj študirajo slovenski visokošolci? Prijatelji lista nam piše: Kakor poroča »Tagespost« je državni kancler Renner prekal vse odloke nemških senatov glede izključenja slovenskih, posebno slovenskih visokošolcev in te zopet milo vabi na nemške visoke šole. Prebrčan sem, da se razven morda par starejših dijakov, ki so iz študijskih ali drugih ozirov se navezani na nemške visoke šole, nikdo ne bo odzval temu vabilu. Kaitikodnam garantira, da nas pri prvih nemirih, ki jih izzevoje naščuvani mariborski Nemci, zopet ne vržejo s svojih visokih školi. Nemski dijak se bodo osokolili, kakor to pot, stopili pred rektorja in zahtevali izključenja slovenskih dijakov, češ, da sicer onemogočijo vsako predavanje. In senat in rektor se bosta zopet udala. Kedo naj se izpostavlja taki negotovosti? Za naše visokošolce je v Pragi in Zagrebu preskrbljeno, tehniko gredo lahko v Brno, mnogi poidejo v Švico, sicer se pa bodo tudi v Jugoslaviji v kratkem pričeli tehniški kurzi. Kratkovidnim avstrijskim Nemcem, ki so bili od nekdaj sem le »Kirchturm« - politikarji, pa prav privoščimo, da bodo dunajske visoke šole v kratkem padle na nivo malih zemskih univerz, graška univerza in tehnika pa tako glede stivila slusalec, kakor glede znanstvenega slusala na nivo navadne srednje šole. Naše visoke šole v Pragi, Zagrebu in Beogradu, kakor tudi kasneje v Ljubljani, pa bodo proslule in vedno bolj procvitale. Svoji k svojim!

Železniška zveza Ljubljana - Borovnica. Z ozirom na notico na naslov ravnateljstva državnih železnic v št. 41. »Slov. Narod« z dne 17. t. m. na znanja poverjenstvo za promet, da vozi na lokalni železnici Ljubljana - Borovnica tja in nazaj eden in isti vlak. Vlak iz Borovnice bi se mogel vrniti v Ljubljano, da bi imel zveze z Gorenjsko, Dolenjsko in Zagrebom in tedaj, ako bi odhajal iz Ljubljane ob 3. poludni, kar bi pa gotovo večini potnikov ne ugažalo. Skušalo se bo do potniške tudi na tej progi zadovoljiti, žal, pri sedanjih razmerah ni mogoče vsem željam vsteržiti.

Bežanec v Nemški Avstriji. Ker je vlada v Nemški Avstriji ustavila izplačevanje begunskih podpor s 15. januarjem, se je preselila večina beguncev na italno Štajersko. Vendar je ostalo v deželah Nemške Avstrije par sto beguncev, ki zaradi bolezni, visokih školi ali iz drugačnih razlogov niso mogli vrniti se v domovino. Deželna vlada za Slovenijo je posredovala, da bodo tudi ti begunci prejemali begunsko podporo, ki jim tiče po zakonu in po zakonodajnih odredbah. Problematično se

borunsko aktrivno v rešenih krajih je g. Andrej Gabršček, ki posluje do konca t. m. v prostorih prejšnjega Osvobodilnega odbora — Wien I. Bankgasse 2. Begunci naj torej naznanjajo na ta naslov svoje naslove. Poslati je treba tudi izkazilo o dosele prejemani begunski podpori in s potrdilom, kdaj je bila ta ustavljena.

Uradni list št. 51. od 18. februarja prinaša naredbo deželne vlade o preureditvi urada za prehodno gospodarstvo, o imenovanju preizkuševalcev za stabilne kotle, o pokojninskih zavarovanjih namestencev, o imenovanju izpraševalnih komisarijev za železnice. Odstavljeni so 4 nemški sodniki in sodni uradniki, nadalje 14 nemških učiteljev, odpuščenih pa 5. Iz novih imenovanj na naše mestne šole v Celju razvidimo, da je naše večeršnje poročilo pri dveh imenovanjih treba korigirati. Nadaljna vsebina Uradnega lista so tekoči razpisi, oklici, objave in drugi razglasi.

Zborovanje geometrov v Zagrebu. V soboto, 15. t. m. se je vršil v Zagrebu ustanovni občni zbor združenih geometrov kraljevine SHS, katerega se je udeležilo okrog 200 geometrov, med njimi tudi delegati društva slovenskih geometrov v Ljubljani. Za predsednika tega centralnega društva je bil izvoljen inženir polkovnik Bosković iz Srbije. Po iniciativni predsednika se je na plenarni seji centralnega odbora postavila posebna komisija, ki bo poklicala v Zagreb v svrhu enotne in čim boljše ureditve vsega geometrskega vprašanja Slovenija je zastopana v vseh odsekih te komisije.

Državna podpora prijavljenim brezposelnim se izplačuje vsak petek onim z začetnimi črkami A do M in vsako soboto N do Z, vsakokrat od 9. do 11. ure dopoldne na magistratu (bivša mestna posredovalnica za delo in stanovanja).

Z današnjim dnevom je odprt redni promet na progi Špilje - Lutomer. Ukrajna klop. Sinoči med 46 in 6. ure je bila na Sv. Petra cesti iz veže v I. nadstropju ukrajna nova, zeleno pobarvana klop, kakoršne so na pokopališču. — Uzmovica v vojaški obleki so videli iti po Resljevi cesti, mimo glavnega kolodvora na Bleiweisovo cesto, kjer se je sled zgubila. — Kdor bi kaj vedel o tem, se prosí, da naznani potni nagradi državnih policij.

Srbohrvatski težkovni tečaj se je začel ta teden v Krškem ob Savi. Priglasilo se je preko 40 udeležnikov. Tečaj vodi g. odv. koncipijent Josip Vimpolšek.

»Čistimo svoje oči«. Pod tem naslovom so svoje različne listi notice o nesrečnem kovaču Kromariju iz Zuzemberka. G. Ivan Vidmar, sodni nadoficial v Ložu nas naproša, da konstatiramo, da on ni v nobeni zvezi s tem slučajem.

Bežigrad, Vodovodna cesta in nje okolica je jako zapuščen del ljubljanskega mesta. Da se razgovorimo o potrebi in zahtevi prebivalcev tega dela, sklicuje Napredno politično in izobraževalno društvo za Kolizejski okraj v Ljubljani s h. d. ki se vrši v soboto 22. t. m. točno ob 7. uri zvečer v prostorih gostilne Aurovi dedici (gosp. Kacič) na Dunajski cesti. Prebivalci kolizejskega okraja, vsi na shod!

Sv. Jakob v Slov. Gor. V nedeljo, 16. februarja 1919, je priredila Jugoslovanska demokratska stranka tukaj prav dobro obiskan javen shod. Govorila sta prof. Voglar in dr. Koderman. Sprejela se je resolucija proti okupaciji naše zemlje po Lahih in Nemcih. Po shodu se je vršil zaupan sestanek pristave JDS ter se je ustanovila krajevna organizacija (Predsednik g. Zinauer).

Ruše, Jugoslovanska demokratska stranka priredi v nedeljo, dne 23. februarja 1919 tukaj javen shod. Govori prof. Voglar iz Maribora.

Soleke razmere v Črnolju. Na tukajšnji širadnji ljudski šoli že skoro 3 tedne ni šolskega pouka, kar se je tudi dogodilo tudi že sredi meseca decembra l. l. Baje je temu vzrok nedostajanje kuriva, ker občini Loka in Butoraj nečeti nakazati potrebnih prispevkov. Treba bi bilo, da merodajne oblasti stori potrebne korake, da se temu nedostatku napravi konec, ker je ravno sedaj čas, ko se otroci natežajo pogostejšo, medtem ko se bodo kasneje rabili pri domačem in poljskem delu.

V Pliberku na Koroskem se je ustanovila v nedeljo, 9. t. m. slovenska »Narodna čitalnica«, kateri je pristopilo takoj nad sto novih članov. To je lep korak zavednih narodnih Koroscev naprej in je želeli bi bilo, da Pliberku sledi v zavestnosti tudi drugi kraji naše Koroske.

Slovenski ležionarji z vrh Stola pošiljajo vsem prijateljem in znancem pozdrave. Janko Potočnik, nadporočnik; Avgust Demšar, narednik; Jos. Rostohar, desentnik; Boltavzar Roman, Zolgar Simon, desentnik; Pristan Ernest, pešec; Stumpf Matija, desentnik; Valencij Ivan, pešec; Tarman Jakob, čedenodja in Gornik Ivan.

Pozdrave s Koroske fronte pošilja vsem znancem in prijateljem: čedenodja Lebar Anton, Bled; desentnik Čajetov Ivan, Vrhnika; strelci: Mala-vašič Ivan, Vrhnika; Šušteršič Fran, Novo mesto; Bratkovič Jožef, Renče; Kastello Josip, Dobernice; Matkovič Ivan, Kvasnica; Veber Alojzij, Sora; Cvar Franc, Presejce; vsi pri slovenskem planinskem polku 2. stotnica.

Poziv! Goriški učitelji (ce) vnokejenci in vdova, kateri niste še zadostili pozivu Višjega šolskega sveta, storite to takoj, ker — dogovorno z referentom Višjega šolskega sveta — se bodo pričele nakazovati draginske doklade v ponedeljek, dne 24. t. m. in v to svrhu so potrebni zahtevani dokumenti. — Odelek.

Umri se v Podgorju veleposelnik g. Ivan Rogina in v Ptutu trgovčeva soproga Anica Lonart. Prizadejma rodbinama naše sožalje!

Kultura.

S. Sinoči 15. t. m. To Šarberko-vo burko smo se videli svoj čas v Ljubljani pod naslovom »Valvasorjev trg Nov. 6.« in moramo reči, da je nam prvi naslov bolj ustrejal. Ne vemo, čemu je bila treba izprememba. Sed, kdor je videl 2.

dat tudi »Valvasorjev trg št. 6.« To je namreč burka in polpretekle doba, ki nima kake umetniške cene, a predpostavljamo se dlovec lahko nasmeje pri nji. Igra da množijo prilike za časovne dovtipe, ki smo jih nekaj slišali tudi na našem odru — seveda je treba pri tem previdnosti, da ne nastanejo preveč kričeji anahronizmi. Nekateri bodo morebiti mnenja, da je ta burka sama na sebi ahronizem. Mislim, da v tem ne smemo biti preveč rigorozni, ker publika potrebuje smeja in zabave in včasih je tudi v umetnosti treba oddiha. V češčini nosi igra naslov »Palackého trída č. 27.« in jaz sem jo videl še l. 1910. v »Nar. divadlu«. Črevliarja Smolo je igral stari Mošnja — bila je to menda ena zadnjih njegovih vlog, ker ga je že zapuščal vid in spomin. Vem, da je gledališče pokalo od smeja, ko je v drugem dejanju mojster Smola - Mošnja s knefro udrihal po gospodskih vsiljivih in pri tem klical: »Pepiku, bih ho-« V splošnem dirandaju so tudi ubogega Mošnja, ki je že komaj stal na nogah, podrlj po tleh. S to malo reminiscenco sem hotel povedati, da je dobra domača burka še povsod priljubljena. Reklo se bo, to je češko. To je res, ampak ta burka se je pri nas že v prejšnjih letih udomačila in Ljubljancem so se vedno dobro zabavali pri nji. Seveda bi danes zahtevali kaj več, kljub temu mislim, da ta burka ni ravno najslabše, kar se lahko da za predpust. In naša publika je potrebna smeja. Seveda je pri burki glavna stvar, da se dobro in gladko igra. V tem oziru moramo biti precej zadovoljni. Videli smo naše stare domače sile in novo kandidatino, gđ. Bergantova, ki bo — tako upamo — dobro vporabna sila v našem dramskem ansamblu. Nekateri dovpti so bili nekoliko izven okvira — zato pa bi posestnik hih lahko boljše izbral stanovalniško mizerijo. Gledališče je bilo seveda polno in smeja obilo. — a.

Spominu Ivana Cankarja (1876 do 1918). V prid Cankarjevemu spomeniku izdali njegovi prijatelji. Založba »Omladine« Ljubljana 1919. Cena 2 K. — Mračnoma življenju, iz katerega je odsevala samo njegova umetnost in vera v narod, je sledil nesolnčni dan pogreba, kjer je tvorila svetlo točko črta naroda, vijoča se za rakvijo, in knjižnica, posvečena njegovemu spominu, objeta v flor žalosti, prekineva veselje nad tako bozati življenjem. — Zupančič, Kraigher, Zofka Kveder - Demetrovič, Lah, Čiriš so zbrali v knjižnici prve vtise, ki so jih imeli ob smrti pokojnikov, pridejani so najboljše aforizmi pisateljevih del in dr. Šleinger je sestavil vse spise po časovnem redu, tudi tiste feltone in spise, ki niso izšli zbrani v knjižkah, ter najvažnejše recenzije. — Danes nam je Cankar še preblizu, da bi se dal intelektualno opredeliti v vsem svojem pomenu, če je to sploh mogoče, danes samo občutimo vso njegovo veličino in razsežnost. Zupančič sam, ki je prvi poklican, da sodi o njem, je napisal v posmrtnici: »Sam jaz ti priznam, da stojiš mreden pred tvoji spisi, da jih ne morem pretehtati, ne znam presoditi v celoti, kakor jih nisem mogel dostojno ceniti sproti. — In drug mu odgovarja: »Moje delo je knjižna hubeznost — odprj jo, domovina, da boš videla, kdo ti je pričeval sin. Dal sem ti, kar sem imel; če je bilo veliko ali malo — Bog je delil. Bog razsodi. Dal sem ti svoje srce in razum, svojo fantazijo in svojo besedo, dal sem ti svoje življenje — kaj bi ti še dal? Ali nisem pel o žalosti, ker je bilo v mojem srcu hrepenenje po veselju? Slikal sem noč, vso pusto in sivo, polno sramote in bridkosti, da bi oko tem silnejši zakopnelo po čisti luči. Zato je bila moja beseda, kakor je bila trda in težka, vsa polna unanija in vere. Iz noči in močvirja je bil v nebeske daljine uprt moj verni pogled — vi pa ste me razglasi za posmrtista.« In Zupančič mu pravi: »Ti si bil velik in vendar tako mlad, tako preprost in otroški. Zato si moral veliko trpeti, a zato si tudi vse prenesel.« Cankar mu odgovori: »Trdna je moja vera, da napoči zarja tistega dne, ko naša kultura ne bo več krizantema siromakova, temveč bogastvo bogatega. Že slutim zarjo tistega dne, slutim jo vse mote nagibajo in najčistejše hrepenenje. Na ne hrepenenje samo! Moje delo je slutnja zarje, vsaka mota beseda in vse življenje. Že slišim dleto, ki kleše granitni temelj novi zgradbi.« — Da, videl je zarjo novega dne, ko je mi še slutiti nismo, in ko je napočil dan, ki ga je oznanjeval, je vedel, da je njegovo poslanstvo dopolnjeno — in šel je. — Sam si je spisal finale v »Podobah iz sanj«: »Tebe, romar, pa ne sme biti sram. Tebi, romar, je ukazano od nebes, da gledaš, kar drugim ni dano gledati, da poveš, kar drugim ni dano povedati. Nimaš pravice, da bi zaklepal duri, tudi tistih ne, ki jih sam s trepetajočo roko odpreš. Če te vabi luč iz brezdanje globočine, se moraš spuštati vanjo brez obotavljanja in brez hojajzni, da prineseš ljudem to luč. — a.

Jose Jurkovič. — Spominu Ivana Cankarja. Izšla je brošura z zgornjim naslovom v prid spomeniku. Vsebinska: Oton Zupančič: Posmrtnica. Dr. Ivan Lah: Nekrolog. Zofka Kveder: Prigodoma smrti. Oton Zupančič: Slovo ob rakvi. Alojzij Kraigher: Ob sedmini. Djordje Čiriš: U spomen Ivanu Cankaru. Dr. J. Šleinger: Cankarjevi spisi. Aforizmi iz Cankarjevih spisov.

»Glasbena Matica«. Na korist srbski stroci in slovenskim beguncom koroskim in goriskim izvaja v soboto in nedeljo, 22. in 23. februarja v velik Unionski dvorani izborni popolni orkester — vojaška godba SHS za Spodnji Stajer iz Maribora dva velika sinfonična koncerta pod vodstvom svojega kapelnika, Slovenca gospoda Ferdo Herzog. Svoje izvirne skladbe dirigirala bodo v koncertih tudi skladatelja Jan Pešta in Emil Beran. Vstopnice za ta dva koncerta se prodajajo v predprodaji v trafik v Prešernovi ulici 54 (v sličaju velikega navala za prodajo koncertnih vstopnic sledi shod zelo).

»Glasbena Matica«. Spored I. sinfoničnega koncerta slovenske vojaške godbe iz Maribora (45 — 50 izvršnih godcev) obsega sledeče skladbe: 1. Anton Dvořák: Kmet namikanec. Uvertura, op. 37. 2. Schubert: Sinfonia v H-molu (nedovršena). 3. Allegro moderato. II. Andante con moto. 4. Jan Pešta: Jugoslov. Koncertno.

»Glasbena Matica«. Dobrodelna sinfonična koncerta vojaške godbe iz Maribora v Ljubljani poseti tudi slovenski ljubljenelec gospod general Maister s svojo soprogo in nekaterimi častniki.

Dva velika sinfonična koncerta v Ljubljani izvrši popolni orkester — vojaška godba SHS za Spodnji Stajer iz Maribora v soboto in nedeljo, 22. in 23. februarja v vel. dvorani Hotel Union pod vodstvom kapelnika Ferdo Herzog. Izvajale se bodo krasne resne skladbe. Po dolgi letih bo to prvi sinfonični koncert slovenskega orkestra v Ljubljani. Dirigirali bodo trije kapelniki: Ferdo Herzog, Emil Beran in Jan Pešta. Vstopnice se bodo prodajale v trafik v Prešernovi ulici 54. Koncerta se vršita pod egido »Glasbene Matice na korist srbski stroci in slovenskim beguncom goriskim in koroskim. Za tako plemenito dobrodelnost vsi Slovenci soprogo!

»Glasbena Matica«. Spored I. sinfoničnega koncerta slovenske vojaške godbe iz Maribora (45 — 50 izvršnih godcev) obsega sledeče skladbe: 1. Anton Dvořák: Kmet namikanec. Uvertura, op. 37. 2. Schubert: Sinfonia v H-molu (nedovršena). 3. Allegro moderato. II. Andante con moto. 4. Jan Pešta: Jugoslov. Koncertno.

»Glasbena Matica«. Dobrodelna sinfonična koncerta vojaške godbe iz Maribora v Ljubljani poseti tudi slovenski ljubljenelec gospod general Maister s svojo soprogo in nekaterimi častniki.

Dva velika sinfonična koncerta v Ljubljani izvrši popolni orkester — vojaška godba SHS za Spodnji Stajer iz Maribora v soboto in nedeljo, 22. in 23. februarja v vel. dvorani Hotel Union pod vodstvom kapelnika Ferdo Herzog. Izvajale se bodo krasne resne skladbe. Po dolgi letih bo to prvi sinfonični koncert slovenskega orkestra v Ljubljani. Dirigirali bodo trije kapelniki: Ferdo Herzog, Emil Beran in Jan Pešta. Vstopnice se bodo prodajale v trafik v Prešernovi ulici 54. Koncerta se vršita pod egido »Glasbene Matice na korist srbski stroci in slovenskim beguncom goriskim in koroskim. Za tako plemenito dobrodelnost vsi Slovenci soprogo!

»Glasbena Matica«. Spored I. sinfoničnega koncerta slovenske vojaške godbe iz Maribora (45 — 50 izvršnih godcev) obsega sledeče skladbe: 1. Anton Dvořák: Kmet namikanec. Uvertura, op. 37. 2. Schubert: Sinfonia v H-molu (nedovršena). 3. Allegro moderato. II. Andante con moto. 4. Jan Pešta: Jugoslov. Koncertno.

»Glasbena Matica«. Dobrodelna sinfonična koncerta vojaške godbe iz Maribora v Ljubljani poseti tudi slovenski ljubljenelec gospod general Maister s svojo soprogo in nekaterimi častniki.

Dva velika sinfonična koncerta v Ljubljani izvrši popolni orkester — vojaška godba SHS za Spodnji Stajer iz Maribora v soboto in nedeljo, 22. in 23. februarja v vel. dvorani Hotel Union pod vodstvom kapelnika Ferdo Herzog. Izvajale se bodo krasne resne skladbe. Po dolgi letih bo to prvi sinfonični koncert slovenskega orkestra v Ljubljani. Dirigirali bodo trije kapelniki: Ferdo Herzog, Emil Beran in Jan Pešta. Vstopnice se bodo prodajale v trafik v Prešernovi ulici 54. Koncerta se vršita pod egido »Glasbene Matice na korist srbski stroci in slovenskim beguncom goriskim in koroskim. Za tako plemenito dobrodelnost vsi Slovenci soprogo!

»Glasbena Matica«. Spored I. sinfoničnega koncerta slovenske vojaške godbe iz Maribora (45 — 50 izvršnih godcev) obsega sledeče skladbe: 1. Anton Dvořák: Kmet namikanec. Uvertura, op. 37. 2. Schubert: Sinfonia v H-molu (nedovršena). 3. Allegro moderato. II. Andante con moto. 4. Jan Pešta: Jugoslov. Koncertno.

»Glasbena Matica«. Dobrodelna sinfonična koncerta vojaške godbe iz Maribora v Ljubljani poseti tudi slovenski ljubljenelec gospod general Maister s svojo soprogo in nekaterimi častniki.

Dva velika sinfonična koncerta v Ljubljani izvrši popolni orkester — vojaška godba SHS za Spodnji Stajer iz Maribora v soboto in nedeljo, 22. in 23. februarja v vel. dvorani Hotel Union pod vodstvom kapelnika Ferdo Herzog. Izvajale se bodo krasne resne skladbe. Po dolgi letih bo to prvi sinfonični koncert slovenskega orkestra v Ljubljani. Dirigirali bodo trije kapelniki: Ferdo Herzog, Emil Beran in Jan Pešta. Vstopnice se bodo prodajale v trafik v Prešernovi ulici 54. Koncerta se vršita pod egido »Glasbene Matice na korist srbski stroci in slovenskim beguncom goriskim in koroskim. Za tako plemenito dobrodelnost vsi Slovenci soprogo!

Gospodarstvo.

Podružnice slovenske kmetijske družbe. Dosedaj ima slovenska kmetijska družba na Slovenskem 6000 članov. Lepo število podružnic in lepo število članov. Vendar pa ne moremo biti zadovoljni, če pregledujemo podružnice in najdemo, da imamo med temi podružnicami 9 takih, katere imajo komaj do 30 članov in nadaljnjih 11, katere imajo do 50 članov. In to ne morebiti v kakih revnih krajih, ampak v krajih, kjer prebivalstvo gospodarsko dobro stoji. Ne bomo tukaj imenovali nobenih imen, ampak pozivamo Vas vse razumnike, kateri stanujete in delujete med kmetovalci, sodelujte pri edini strokovni organizaciji kmetovalcev, združite je, zbirajte dane, snujete nove podružnice, kjer je to potrebno in gotovo se bode gornje število članov potrojilo. Če se dajo v nekaterih krajih doseči tako lepi uspehi, se bodo dali tudi v drugih. Novi časi bodo tudi od nas zahtevali v marsikaterih panogah kmetovanja prenovljenja, in za to treba nuka in organizacije in to oboje najdemo v najlepši meri v slovenski kmetijski družbi.

Konjereja. Deželna vlada za Slovenijo kraljevstva SHS je nakupila za Spodnje Stajersko 60 mrzlokrvnih in pa 30 vročokrvnih plemenskih žrebcev. Vročokrvni žrebci so se nastavili na državnih postajah, vsi mrzlokrvni pa se nahajajo v zasebni oskrbi pri zaslužljivih konjerejih. Konjerejski odsek je predlagal razdelitev in se je žrebčarna tega predloga držala. Odsek se je držal pri tem razdelitvi prejšnjih let, ter števila kobil, katere so prišla prejšnja leta v poštev. Število vročokrvnih žrebcev je bližje dosedanjemu številu, a pri mrzlokrvnih žrebcih manjka 19 do lanskega števila in je torej samoočeti umerno, da se je moglo število pri vseh okrajih kolikor mogoče enakomerno skrajšati, in da se na nove zahteve sploh ni moglo ozirati. Kakor hitro pa se bode deželni vladi posredilo kaj žrebcev dobili, se bodo isti gotovo pravilno razdelili. — Spodnje Stajerski konjerejski odsek.

Avstro-ogrška banka pod mednarodno kontrolo? Budimpešta, 18. februarja. »Az Ujsag« poroča iz poučnega finančnega kroga, da se bo najbrže avstro-ogrška banka radi dejstva, da se vsi njeni bankovci po posameznih nacionalnih državah, zlasti sosednih, postavila pod mednarodno kontrolo.

Kurz kune, Beograd, 18. februarja. (Lj. k. u.) Jugoslovanski dop. urad poroča: Včerajšnji kurz na beograjski borzi je bil: 100 dinarjev — 270 kron, 100 frankov — 340 kron, 100 mark — 180 kron, 100 drahem — 310 kron.

Zdravje.

Slovensko zdravniško društvo ima svoj rodnin mesecni sastanek v četrtek, dne 20. t. m. ob 5. popoldne v deželni bolnici v Ljubljani. Tema: »Medicinska fakulteta«.

Vpoklicanje vojnih sester. V garnizijski bolnici v Ljubljani se sprejme 20 bivših vojnih sester, ki se morajo izkazati s spričevali o prejšnji uporabi. Te sestre se bodo za sedaj razdelile po vojaških bolnicah v Ljubljani, z namenom, da se pozneje premeste kot bolnišnice strežnice po novih vojaških bolnicah, ki se bodo ustanovile v območju Slovenije.

Društvene vesti in prireditve.

Telovadno društvo »Sokol« v Ljubljani vabi bratsko članstvo na svoj VIII. redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 23. svečana 1919 ob pol 9. uri dopoldan v veliki dvorani »Mestnega doma«.

Društvo za zgradbo in vzdrževanje sokolskega doma telovadnemu društvu »Sokol« v Ljubljani vabi bratsko članstvo na svoj VI. redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 23. svečana 1919 v veliki dvorani »Mestnega doma« takoj po obnem zboru »Sokola« I. c. ki se ondaj vrši in prične ob pol 9. uri dopoldan.

Izredna skupščina osrednjega društva stavbištev delavcev v Sloveniji države SHS bo v nedeljo, dne 23. februarja 1919 ob 8. uri dopoldne v »Narodnem domu« v Ljubljani. O izobrazbi vajencev in pripadnikov stavbištev obrti bo poročal ravnatelj obrtni šole g. Ivan Šubič. Zidariji, tesarji, krovi, klesarji, pekarji, slikarji, delovodje, uradniki, težaki vseh skupin moškega in ženskega spola, vajenci, očetje in matere otrok, ki hočejo sodelovati v obrtni ponki oddati, vabijo se v lastno korist na udeležbo prevažnega shoda.

Umetniško društvo. V četrtek, dne 20. t. m. se vrši v Stritarjevi ulici št. 3. II. nadstropje ob 8. zvečer ustanovni občni zbor »Društva slovenskih vpadablaioh umetnikov«. Vabljene in dobrodošli so vsi slovenski vpadablaioh umetniki, ki čutijo potrebo smotrne vzajemnega delovanja.

Slov. trgovski potniki se vabijo v nedeljo, dne 23. t. m. ob 10. uri predpoldan na prijateljski sestanek v gostilniških prostorih hotel Uniona. Vazne stvari radi trgovstva.

Gozdarsko društvo. Dne 20. t. m. se vrši na verandi hotela Union ob 10. dopoldne zborovanje, na katerem se preuredi dosedanje kranjsko-primorsko gozdarsko društvo v društvo za območje cele Slovenije in voli novi odbor. Vsi, ki imajo interes do društva, katero bo zastopalo koristi gozdnega posestnika, naj se udeležijo zborovanja.

Krajevna organizacija JDS za območje Krško ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 23. t. m. ob 10. dopoldne v Sokolski dvorani pri Gregorčiču v Krškem. Sodelujočniki, pridite v velikem številu!

Prosta organizacija slovenskih farmaceutov v Ljubljani. Odbor sestoji iz sledečih članov: Dr. Karba, Kamnik, predsednik, Mr. Ph. R. Ramor, Ljubljana, podpredsednik, Mr. Ph. M. Klantšek, Ljubljana, tajnik, Mr. Ph. Fr. Savnik, Kranj, Mr. Ph. Ančič, Ribnica, blagajnik, Mr. Ph. Prorazil, Konjice. Vsi dopisi naj se pošiljajo na dr. Karba, Kamnik, denarni prispevki in priloge pa na Mr. Ančič, Ribnica.

V nedeljo 9. februarja je priredilo obredno društvo Jugoslovenov v Saveljskem »Slov. akademici« a natan-

glasbo, predavanjem in deklaracijo v korist slovenskih beguncev. Čisti dohodek je maten in se pošlje v Ljubljano. Izrekamo tem potom predsedničnega društva gospod. dr. Šušteršiču in vsem saraevskim damam za njihovo blago delo našo najsrčnejšo zahvalo.

Gasilska zupa izanaka je imela v nedeljo, dne 9. t. m. občni zbor. Zastopniki je bilo 11 družtev, zbral se je odbor in zupni odposlanci v JGZ.

Gasilno društvo v Mokronogu priredi dne 23. februarja 1919 v gostilni gosp. A. Majcena ob 3. popoldne veselico s tombolo. Darila se hvaležno sprejemajo.

Občni zbor »Splošnega slovenskega ženskega društva« se vrši v nedeljo, dne 23. februarja ob 5. popoldne na magistratu v običajnim sporedom. Slovenke, pristopajte k našemu društvu, ki je splošno in žensko, nikakor pa ne strankarsko. Zastopa predvsem ženske koristi. Članice sprejema knjižničarka vsak tork, četrtek in soboto od 4. do 6. popoldne v knjižnici, kjer je dobili tudi knjige. Članarina za vse leto 2 kroni, vpisnina 2 kroni. — Odbor.

Narodna štaltica v Kranju priredi v soboto, dne 22. februarja 1919 ob pol 9. zvečer v štaltici Cankarjev večer, da proslavi spomin pisatelja - velikana. Spored: 1. Nagovor (gosp. dr. Ivan Pregel); 2. »Eroika«; 3. Oj ta noč milobe polna! b) Romantika (ca. Hermina Valenčičeva); 3. a) Iz »Ob zori«: Rue de nations, b) Iz »Podob iz sanj«: Bebec Martin (g. Oton Zupančič); 4. »Eroika«: Sultanov sandale (ca. Hermina Valenčičeva); 5. a) Iz »Za krizem«: O domovina, ti si kakor zdravje, b) Iz »Kranjske kobilice« (g. Fr. Albrecht). Cene prostorov so razvidne iz posebnih lepakov. Ker je čisti dohodek namenjen skladu za Cankarjev spomenik, se preplačila hvaležno sprejemajo. Pričetek predpodele vstopnic v trgovini Perd. Saveljca v četrtek, dne 20. februarja dopoldne.

Najnovejša poročila.

Posebna brzojavna poročila »Slov. Naroda«.

ODPOR ZAVEZNIKOV PROTI PRIKLOPITVI NEMŠKE AVSTRIJE K NEMČIJ.

Geneve, 18. februarja. V diplomatikih krogih se govori, da nekateri zavezniki ne bodo priznali kompetence ravnokar izvoljene nemške - avstrijske konstituantne, da proklamira združenje Nemške Avstrije z Nemčijo. »Matin« in »Petit Parisien« sta prinesla že večerj članke, v katerih namigavata na name-ranvi protest.

PROFESOR MILLIQUOUD ZA ITALIJANE.

Geneve, 18. februarja. Znan profesor Millioud se v »Gazette de Lausanne« vnovič vneto poteguje za italijanske zahteve po južni Tirolski. Meja naj sega do Brennerja.

ITALIJA PROTI JUGOSLOVANOM.

Geneve, 18. februarja. Švicarski listi priobčujejo obširne dopise svojih posebnih dopisnikov iz Jugoslavije. Jean Martin zagovarja v svoji ponedeljkovi številki široko avtonomijo za Jugoslovane, ker so med seboj lokalno zelo različni in vendar v svojem narodnem čustvovanju tako edini. Zato bi bila centralizacija v postranskih stvarih zelo neumestna. Ljubljane, Zagreba, Sarajeva in Skoplja se ne sme potisniti na nivo brezpomembnih provincialnih mest. (Tega tudi nikdo neče. Nasprotno, politični centralizem pomeni najhujšo samoupravo). — Pierre Duniton opisuje v »Suisse« z velikim oduševljenjem Beograd, ki si pa še ni opomogel od vojnih grozot in gospodarsko močno trpi. Nato poudarja velike zasluge, katere si je stekla srbska duhovščina za svojo domovino.

GOSPODARSKA POGAJANJA MED ČEHI IN ŠVICO.

Geneve, 18. februarja. Češko-slovaška republika je odposlala v Švico k gospodarskim pogajanjem med drugimi tudi znanega rimotista Lustiga, katerega so germanofili švicarji dolžili velikih sleparij v zvezi z dr. Krantzom.

NEMŠKO - AVSTRIJSKA FINANČNA KOMISIJA V PARIZU.

Geneve, 18. februarja. Nemško-avstrijska finančna komisija je došla v Pariz, kjer so jo pa sprejeli zelo hladno. Dali so ji razumeti prav jasno, da ne more biti niti govora o kakih francoski finančni pomoči za Nemško Avstrijo, če se ta izreče za priklopitvi k Nemčiji. Nemški Avstriji so Francozi voljni pomagati le za slučaj, če hoče živeti v dobrih odnosih s sosednimi slovenskimi državami, če se hoče odpovedati vsem nemškimi manirami in če hoče voditi samostojno finančno politiko. Dali so ji tudi razumeti, da je vsaka politična zveza z Nemško Avstrijo za enkrat prezgodnja.

NEMŠKA AVSTRIJA, NEMČIJA IN CLEMENCEAU.

Geneve, 18. februarja. »L'homme enchainé«, organ francoskega ministrskega predsednika Clemenceaua, piše: Dunajski mogotci skušajo v zvezi z onimi v Berlinu mirovno konferenco postaviti pred fait accompli. Noben argument ne vpliva na naslednike Viljama II. glede aneksionističnih nemških načrtov. Narodna skupščina se bo mogoče izrekla za priklopitve; toda o eni točki ne bomo nikdar edini in to so pretenzije dunajskih socialistov po enotni politiki z Nemčijo, katere pa ljudstvo v Nemški Avstriji ne odobrava.

NEJEVOLNI FRANCOZI?

Geneve, 18. februarja. Kakor se govori v dobro informiranih krogih, je nota jugoslovanske mirovne delegacije, v kateri želi Wilsonove razsodebe v laško - jugoslovansko sporu, napravila v nekaterih francoskih krogih, ki so inace simpatizirali z Jugoslovani, neugoden vtis. (Bržkone pod laškim vplivom. — Op. ur.) Italija je predlog odklonila in sedaj poskušajo Italijani tudi ta slučaj izrabiti, da si pridobijo izgubljene simpatije francoskega častnika.

Telefonska poročila »Slov. Naroda« iz Zagreba.

NEUTEMELJENE VESTI O NESOGLASJIH MED NAŠO MIROVNO DELEGACIJO.

Beograd, 19. februarja. Jugoslovanski dopisni urad priobčuje izjavo, da vlada med jugoslovansko delegacijo v Parizu, posebno pa med delegati Pašićem, Trumbićem, Vesnićem in Zolgerjem v vseh vprašanih popolna harmonija. Nasprotna vesti, ki se širijo od izvestnih krogov, so popolnoma neutemeljene in izmišljene.

ITALIJA MOBILIZIRA.

Beograd, 19. februarja. V Beograd so prispela poročila, da je Italija vnovič vpoklicala več že oduševljenih starejših letnikov. Mobilizacija je naperila proti Jugoslovanom. Italijanski korak je vzbudil med zastopniki Antante na Reki veliko ogorčenje.

OSEMURNI DELAVNIK NA HRVATSKEM.

Zagreb, 19. februarja. Jutri poteče 14dnevni ultimatum, katerega so stavili hrvatski delavci vladi, da izpolni njih zahteve. Po Zagrebu in Hrvatskem sploh so bile razširjene vesti, da pride ob tej priliki do generalne stavke v vseh državnih in privatnih obratih. Vseled politične in socialne napetosti se je prebivalstvo splošno balo, da bo generalni štrajk dovedel do večjih in resnejših nemirov. Vseled tega priobčuje kartel nekaterih največjih strokovnih organizacij v današnjih listih izjavo, da se njegovi člani štrajka ne udeležijo, ker hočejo počakati, da predloži minister Korač vladi socialne predloge, kakor je to obljubil na socialno demokratskem zborovanju 2. t. m. Sele, če bi vlada odklonila Koračeve zahteve, bi posegli v kartelu zastopni delavci po resnejših sredstvih. Današnji uradni list »Narodne Novine« bo prinesel popoldne dve banskii naredbi, katerih prva uvaža za celo Hrvatsko in Slavonijo, počenši od 10. marca naprej, za vsa podjetja obrtnega, tovarniškega, trgovskega ali prometnega značaja šurni delavnik. Druga naredba priznava uvedbo delavskih zaupnikov v obrtnih nadzorništvih. Ker ti dve naredbi izpolnjujeta glavne točke delavskih zahtev, je pričakovati, da bodo opustili misel na stavko tudi oni delavski krogi, ki so bili še danes odločeni, da jutri z njo započnejo.

Poročila ljubljanskega korespondenčnega urada.

TRŽAŠKE NESREČE.

Trst, 17. februarja. (Ljub. kor. ur.) Katastrofa na tukajšnjem kolodvoru južne železnice je žalibog večja, kakor se je videlo na prvi hip. Več vagonov leži popolnoma razbitih kar na kupu in pod razvalinami je še mnogo trupel, katerih se niso mogli odpraviti, ker so kar zapicena med železjem in lesom voz. Izprva je bilo navedenih 150 ranjenih in mrtvih. Število žrtev pa je žalibog večje. Od 450 vojakov, ki so bili v vagonu, se ni rešila niti polovica. Dostop do kraja katastrofe, kjer se nadaljuje delo za rešitev ponesrečenih, ni mogoč, ker je popolnoma zastražen po italijanskih vojakih.

Trst, 17. februarja. (Ljub. kor. ur.) O vzrokih strašne železniške nesreče, ki se je dogodila sredi na tukajšnjem kolodvoru južne železnice, se poroča od druge strani: Včeraj zvečer se je odpeljal iz Trsta daljši vlak samih vojakov, ki so potovali na dopust v Italijo. Ta vlak je moral čakati dlje časa v Nabrežini. Ko je hotel okoli 11. ponoči nadaljevati svojo pot, je ostalo iz doslej še nepojasnjenih razlogov zadnjih deset voz ločenih od sprednjega dela vlaka, ki se je že jel premikati. Teh deset ločenih voz je jelo držati nazaj in se spustilo po navzdol viseči progi v čim dalje hitrejšem diru proti Trstu. Na telefonsko obvestilo iz Nabrežine so v Trstu premaknili tračnice na ta način, da so prileteli vozovi na mrtev tir pred Silozem in da se je tako preprečila na kolodvoru vsaj druga, večja nesreča. V ubeglih desetih vozovih je bilo okoli 450 vojakov. Sprednji vozovi so se pri sunku v Trstu popolnoma razsuli, zadnji vozovi so se manj poškodovali, tako da so vojak v zadnjih vozovih zadobili manjše poškodbe ali pa so se rešili, dočim se nahaja pretežna večina težko poškodovanih in mrtvih pod razvalinami sprednjih voz. Že medpotoma, ko so vozovi dirjali proti Trstu, je potiskalo več vojakov skočiti iz voz. Prejokne so ostali ob progi mrtvi ali močno poškodovani; to se do sedaj še ni dalo dognati. Ko so dirjali vozovi iz Nabrežine navzdol, je zlezel vojak iz voza na streho in od tam k zavori. Žalibog njegovo prizadevanje ni moglo ustaviti voz v groznem diru.

Trst, 15. februarja. (Ljub. kor. ur.) (Zakasnelo.) Veliki požar, ki je izbruhnil v delavniški baraki tržaške ladjedelnice v Tržiču in ki se je razširil zelo hitro, je uničil skoro polovico te ladjedelnice. Škoda znaša okoli pol milijona kron.

Trst, 15. februarja. (Ljub. kor. ur.) (Zakasnelo.) Pred nekaterimi dnevi je tukaj ponesrečil italijanski hidroplan. Plul je nad mestom in luko, kar se je zvrnil in treščil v višine v morje pred novo luko. Aparat se je polomil; pilota, italijanskega častnika, so našli mrtvega v morju.

TUDI NEZGODA.

Trst, 16. februarja. (Ljub. kor. ur.) (Zakasnelo.) V tukajšnjem mazzinijanskem glasilu »Il grido di libertà« je izšel pred nekaterimi dnevi redakcijski članek, ki se je bavil z železničarsko stavko ter izkušal z zavijanjii dokazati, da je stavka politična naravi. Namen članka je bil, hujskati proti stavkuščini, zlasti proti italijanskim

in obenem proti takajšnjim socialnim demokratom, ki so se izjavili solidarnimi s stavkujočimi železničarji. Dan kasneje je bil ta članek objavljen v milanskem listu »Il secol«, to pot pa s podpisom »Rodolfo Pirnet«, ki je sedaj glavni urednik prej imenovanemu tržaškemu listu »Il grido di libertà«. Socialno - demokratični voditelj Tuntar in za njim drugi so potem razkrili v »Lavoratoru«, da je Rodolfo Pirnet, ki je spisal tak radikalno - italijanski članek in ščuval proti nemškim in slovenskim delavcem, bil svoj čas pod avstrijskim režimom načelnik oddelka v okrajni bolniški blagajnici in zaeno sotrudnik zloglasnega avstrijskakantskega in ovaduškega glasila italijanskih vstrijških hiperpatriotov, »La Gazzetta di Trieste«. Kampijon, ki je torej pod pokojnim avstrijsko - nemškim režimom stopil v službo psevd - italijanskega in nemško mišljenega lista, ki so ga izdajali agentje tukajšnje vlade in le z njeno denarno in moralno podporo, in ki je tedaj vse križema ovajal, kar je bilo italijanskega in slovenskega, se gerira sedaj kakor apostol in odrešenik čistega italijanstva in obrekuje za plačilo vse vprek. Kakor objavlja »Grido di libertà«, je moral Pirnet (čisto italijanskega pokolenja) demisionirati kot voditelj tega lista. Njegovo umazano perilo se te dni pere po tukajšnjih italijanskih listih v zabavo in moralno povzdigo tržaških psevd - italijanskih značajev.

NEMŠKI NAPADI NA VELIKOVEC!

Ljubljana, 19. februarja. (Ljub. k. ur.) Včeraj ob 9. zvečer so Nemci med Arisdorcom in Neudensteinom napadli Velikovec. Sodelovala je težka nemška artiljerija. Napad je bil ob 10. zvečer popolnoma odbit. S tem so Nemci prekopali demarkacijsko črto in kršili premirje.

ZANIMIV ITALIJANSKI OPIS NAŠEGA DELA V INOZEMSTVU V SPORU Z LAHL.

Trst, 16. februarja. (Ljub. kor. ur.) (Zakasnelo.) Milanski »Il secol« prinaša daljši opis svojega pariškega dopisnika glede pogajanj o jadranskem vprašanju v Parizu. Med drugim pravi poročilo: Ministrski predsednik Orlando odpotuje jutri (dopis je datiran od 13. februarja) v Rim. V nekaterih dneih se vrne Wilson v Ameriko. Ob njiju odsotnosti se bo nadaljevalo oficijelno predstresovanje raznih vprašanj; jadransko vprašanje pa ostane odloženo do njih povratka. To vprašanje je malone izključno v njihovih rokah. Kdor pozna Wilsonove ideje in Orlandove ideje, lahko uvidi, da kateri poti se nahaja to vprašanje, namreč na poti kompromisa. — O težavah, nastalih v uporabi Wilsonovih idej za jadransko vprašanje, izvaja dopisnik, da je Wilsonov projekt smatral pravičnim en del italijanskega programa in en del jugoslovanskega programa, pa se je neprilicovano ustavil ob točki, kjer je moral Wilson sam ugotoviti, da sta dve njegovih temeljnih točk v očitem nasprotju. In na to točko so se reducirala pogajanja med Wilsonom in Orlandom in v tem oziru se morata oba po svojem povratku sporazumeti s spravljivo formulo. — Medtem pa so Jugoslovani marljivo nadaljevali delo za svojo stvar. Minuli teden bi bili morali podati svoj ekspozé pred svetom desetero zastopnikov velevalsti; no, dnevi red je bil izpremenjen in njih ekspozé homo čuli kasneje. To pričakuje pa so Jugoslovani neposredno in oficijelno zagovarjali svoj stvar pred Wilsonom ter mu predložili poleg drugega zemljepisno karto »Juliske Benečije« in Dalmacije z vrisanimi sedmimi črtami, med katerimi je značilna poslednja črta proti vzhodu italijanski maksimalni program in poslednja črta proti zapadu jugoslovanski maksimalni program. Med tema dvema skrajnima črtama so bile označene druge po zemljepisnih, etničnih in strateških razlogih, in med temi vmesnimi črtami so Jugoslovani predlagali mejo, kakršno zahteva njih nova država. — Zaeno s tem delom prepričevanja so se zatekli Jugoslovani v teh mesecih tudi k drugim manevrom, v katerih so mojstri. Med temi spominjamo na prihod srbskega princa Aleksandra v Pariz, na oficijelno priznanje Jugoslavije po Zedinjenih državah in naposled na drugo ponesrečeno potezo, ki naj bi vzbudila v javnosti vtis, kakor da imajo Jugoslovani, drugače nego Italijani, popolno zaupanje do Wilsona in v pravičnost svoje stvari. . . . Dopisnik se naposled pritožuje, da so Italijani svojo pravično stvar tako malo pojasnili v javnosti; Sele zadnje mesce so v Parizu neposredno in oficijelno predložili pravične italijanske razloge. — Ako tudi sporazum še ni dosežen, je upati, sklenla dopisnik, da so zaupni pogovori med Wilsonom in Orlandom rodili dobre rezultate. Ob njih povratku v Pariz mora priti do kake rešitve.

NAŠA NOTA WILSONU O JUGOSLOVANSKEM - LAŠKEM SPORU.

Novi Jork, 18. februarja. (Lj. kor. u.) Čehoslov. tiskovni urad poroča: Neposredno pred odhodom je bila Wilsonu izročena formalna nota jugoslovanske države. V tej noti izjavljajo Pašić, Vesnić in Trumbić v imenu vlade Srbov, Hrvatov in Slovencev, svojo pripravnost, da predložijo teritorialna sporna vprašanja Wilsonu v razsodbo. To pa zaradi tega, da se doseže prijateljski sporazum, predno pade odločitev glavnih vprašanj na mirovni konferenci. Predmet tega posvetovanja ne bo samo vprašanje Reke in Dalmacije, temveč tudi nasprotujoča si londonski in rimski dogovor. Nota iste vsebine je bila dostavljena tudi italijanski delegaciji. In-

gostovan se izjavili, da želijo rešitev teh vprašanj v skladnosti z Wilsonovimi 14 točkami.

POLOŽAJ V ITALIJI.

Carli, 18. februarja. (Lj. kor. ur.) Čehoslovski tiskovni urad javlja: Italijanski poročevalci lista »Zürcher Tagesanzeiger« poroča svojem listu, da se Italija bolj in bolj bliža revoluciji. Železniški delavci zahtevajo veliko povvišanje svojih mezd in 4urni delavnik na teden. Razen tega se zbirajo v železničarske svete. V vseh mestih je število brezposelnih neverjetno veliko. Njihovo nastopanje ogroža javni mir, tako da je vlada deloma odgodila demobilizacijo. Položaj v severni in srednji Italiji je resen, zlasti pa v južni Italiji, kjer ljudstvo vsled lakote umira.

Aprovizacija.

Prodajalci moko se vabijo, da takoj naznanijo ves ostanek blaga, ker se tim bode sicer naložilo globa.

Kislo zelle za I. okraj. Stranke I. okraja prejmejo kislo zelle v četrtek, dne 20. t. m. pri Jakopiču na Mirju. Določeni je ta-le red: dopoldne ob 8. do 9. štev. 1 do 400, od 9. do 10. štev. 401 do 800, od 10. do 11. štev. 801 do konca. Vsaka stranka dobi 2 kg na osebo, kilogram stane 1 K.

Kislo zelle za II. okraj. Stranke II. okraja prejmejo kislo zelle v četrtek, dne 20. t. m. pri Jakopiču na Mirju. Določeni je ta-le red: dopoldne ob 2. do 3. štev. 1 do 700, od 3. do 4. štev. 701 do 1400, od 4. do 5. štev. 1401 do konca. Vsaka stranka dobi 2 kg na osebo, kilogram stane 1 K.

Kislo zelle za III. okraj. Stranke III. okraja prejmejo kislo zelle v petek, dne 21. t. m. pri Jakopiču na Mirju. Določeni je ta-le red: dopoldne ob 8. do 9. štev. 1 do 500, od 9. do 10. štev. 501 do 1000, od 10. do 11. štev. 1001 do konca. Vsaka stranka dobi 2 kg na osebo, kilogram stane 1 K.

Kislo zelle za IV. okraj. Stranke IV. okraja prejmejo kislo zelle v petek, dne 21. t. m. pri Jakopiču na Mirju. Določeni je ta-le red: dopoldne ob 2. do 3. štev. 1 do 600, od 3. do 4. štev. 601 do 1200, od 4. do 5. štev. 1201 do konca. Vsaka stranka dobi 2 kg na osebo, kilogram stane 1 K.

Stranke, ki dobivajo meso pri Tonitu, se imajo zgledati v aprovizacnem uradu na Poljanski cesti 13/1, kjer dobijo nove izkaznice za meso. Določa se ta-le red: v četrtek, dne 20. t. m. stranke z začetnimi črkami od A do L in v petek, dne 21. t. m. s črkami M do Z. Prineesti je seboj 1. staro izkaznico za meso, 2. rumeno ali zeleno legitimacijo za živila, 3. železničarji, nakupne knjižice, oziroma potrdila o številu oseb in 4. kdor jo ima, izkaznico ubožne akcije. Uradne ure dopoldne ob 8. do 12. in popoldne ob 3. do 5. ure. Staro izkaznice za meso so neveljavne, kakor hitro dobe stranke nove izkaznice.

Civilnim državljanom vpoklicenim (tudi njih vdovam in sirotam) se bo prodajal v četrtek, petek, soboto in ponedeljek dne 20., 21., 22. in 24. februarja popoldne ob 1. do 6. v skladišču, Gradišče 8, podbriljske, sladkor. Cena se izve pri prodaji. Na vrsto pridejo v četrtek stranke od A-H, v petek stranke od I-M, v soboto od N-R in v ponedeljek ostale. Prinese naj se s seboj posode ali vreče ter le ožigasan denar in drobci.

Poizvedbe.

Vojno dopolnilno poveljstvo Ljubljana. Vojnemu dopolnilnemu poveljstvu Ljubljana je došel mlinski list o Antonu Mesojedcu, umrlem dne 9. novembra 1919 v rezervni bolnici v Kraljvidu na Ogrskem brez vsakih osebnih podatkov. Komur bi bil imenovan znan, se naproša, da sporoči z navedbo turaadne šte. 2391/E po možnosti njegovo rojstno leto, bivališče in pristojnost (občina, okraj). — Vojno dopolnilno poveljstvo Ljubljana.

Izjava. Ker se od raznih oseb v Spodnji Šiški širijo o meni neresnične vesti, kakor da sem jaz ovadah gospoda spovednika dr. želez. Josipa Kravanja, naznanjam tem potom, da bom proti vsakemu razširjevalcu zgoraj označenih vesti sodno postopal. — V Spodnji Šiški, dne 17. februarja 1919. — Karel Kanoni, 211.

Kje se nahaja mizar Imae Koa, ki je bival v letih 1916 do 1918 v Skofiji Luki. Naslov naj se sporoči Josipu Meglenu, orožniku v St. Ruperta na Dolenskem.

Onim, kateri imajo svoje pri bivšem 7. lovskem bataljonu daje lahko podrobnejša pojasnila g. Ivan Soklić, Novi Udmat 167, Ljubljana. Obenem prosim, da naj mu morda kdo, ki se je vrnil iz ruskega vstajništva, da kako poročilo o njegovem bratu Jožetu Soklić, ki je leta 1914 odšel s 17. pp. v Galicijo in od tedaj ni nikakega poročila o njem.

Fotografsko stojalo iz železnih palic je bilo izgubljeno dne 17. februarja popoldne na poti z Glinc, Tržaška cesta, do mitnice na Tržaški cesti. Najditelj se prosim, da je odda v prodajalni Urulu Uran na Glincah št. 68.

Izgubila se je v petek pomoč po predstavi »Tugomera« v ali na poti iz

100

Nudim, dokler zaloga:

Sirkove mefle št. 1, 2, 3 k eni drugi po K 6.20 za kom. ter št. 4, lepo domače delo, po K 9.50 za kom. Brezove mefle, sirkove krtice, konjske žimaste krtice, prave tržanske bičevnice in biče po najnižji ceni. — Se priporoča

Ivan N. Adamič, Ljubljana. 2012

Vojaške čepice, bojne čepice (sajkače) epolette zlate in srebrne, baržun v predpisanih barvah, kokarde za častnike v državni barvi SHS in kokarde za moštvo SHS, srbske rozete (zvezde), različne borte po predpisih, razpošilja **modna trgovina** 1891

M. BIDOUC, Maribor, **Togthofova cesta št. 28.**

Tovarna klavirjev 7806
M. ROPAS, Celje,
priporoča najfinejše klavirje in pianine.
Edina jugoslovanska tvrdka.

Knjigovodja

(v lesni stroki izvežbana reprezentančna oseba) za premogokop se sprejme. Ponudbe pod „Knjigovodja“ na

Anončno pisarno Al. Matelič, Ljubljana,
Kongresni trg št. 3 I. nadstr. 2172

Rudi Spindler

železniški uradnik

Katica Spaniola

zaročena.

LJUBLJANA

PRAGERSKO.

Mesarske tehtnice
lasnega izdelka ima v zalogi tvrdka
KAROLUSAR, Maribor n. D.
Grajska ulica šte. 28.
— Tovarna vsakovrstnih tehtnic. —
Cene zmerne. — Popravila točno in ceno.

Dražbeni oklic.

Lesene barake, se bodo potom javne dražbe prodale in sicer:
Dne 19. t. m. ob 3. uri pop. v Kranjski gori (Log) 12 barak.
Dne 20. t. m. ob 9. uri dop. v Lescah (več barak).
Dne 21. t. m. eventuelno še 22. t. m. ob 9. uri dop. v Bistri pri Borovnici (3-4 velike barake — bivša bolnica); 2069
v Pokojišču občina Borovnica, 2 majhni baraki in les, strelskih jarkih;
v Brezovici pri Borovnici, 1 baraka in les v strelskih jarkih.
Kupnino je položiti takoj v gotovini. Komisija se snide ob spredaj določenem času na licu mesta oziroma v občinskem uradu.

Za vodstvo stvarne demobilizacije:
Jelenc, stotnik.

Specijalna trgovina ur, zlatnine in briljantov
F. Čuden Sin
nasproti glavne pošte v Ljubljani.

Vabilo na subskripcijo.

Ustanovi se
delniška družba „Triglav“
za izdelavo hitne kave in sadnih konzerv.

Delnice so po 500 kron.

Vabite se, da se udeležite subskripcije in da samo prijave pošljite na predsednika pripravljalnega odbora g. Fr. Cerarja, tovarnarja v Domžalah, znesek se bo lahko pozneje vplačal. Ako pa hočete podpisati znesek takoj vplačati, pošljite prijavo in znesek Jadranski banki v Ljubljani, ali Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani.

Za pripravljatelj odbor delniške družbe „Triglav“:

Fr. Cerar.

M. Gostinčar.

V. Jerotina.

Došla je

prva polijator kolono in motorne

pnevmatike

iz ontentnih dožel.

! Specijalna trgovina: 2994

! koloni in pnevmatike

A. Gorec

Ljubljana, Marije Terezije c. št. 14.

Svedske kapljice — sredstva za zdravljenje
vseh vrst gripe in prehlada. Učinek njihove
delovitosti i ugodnog nagorog teka jesu već više od od stotine
godina najobličnijih djetjih domaćih sredstava. Podražuje tek,
čaja želudac, pospešuju probavu, ublažuje grčeve, razređuju so-
rove i uredjuju spavac. Odrasli mogu uzeti, podražuju na po-
vlaženo, igravost i ostale bolesti koje se
Prave su samo one „Salvator“ markom.

S. MITTELBAH, „Salvator“ lekarna i drogerija Zagreb, Jelačićev trg 2.

Št. 2066.

Razpis.

Glasom naredbe celokupne deželne vlade z dne 20. januarja 1919, št. 310 „Uradnega lista“, št. XLIII bil je dosedanj »Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem v Ljubljani« preosnovan v državni »Urad za pospeševanje obrti.«

Pri tem uradu je namestiti:

- 1.) enega inženirja elektrostrojne stroke kot ravnatelja,
- 2.) enega ekspozitnega akademika,
- 3.) enega konzulenta za keramične izdelke s teoretično izobrazbo in prakso v izdelovanju lončene posode, opeke in glinastih izdelkov sploh,
- 4.) enega konceptnega uradnika (izprašanega jurista) s prakso v obrtnih zadevah.

Prošnje, pravilno kolekovane in opremljene s študijskimi spričevali, oziroma diplomami in spričevali o dosedanjem službovanju, (ad 3.) tudi s spričevalom o kakem praktičnem izpitu, naj se vložijo do

dne 28. februarja 1919

pri podpisnem poverjenstvu, ki izvrši imenovanja v sporazumu s predsednikom zgoraj omenjenega urada.

V prošnjah naj se navedejo plačilni zahtevki, upoštevajoč, da odgovarja mesto ravnatelja VII. činovnemu razredu državnih uradnikov, ostala razpisana mesta se bodo zasedla v činovnih razredih, kakor odgovarjajo sposobnostim najprimernejših prosilcev.

Ljubljana, dne 18. februarja 1919.

Poverjenstvo za javna dela in obrt:

Inž. Vl. Remes l. r.

Št. 210.

Razpis.

V področju deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani je popolniti 18 mest cestarjev na državnih cestah in sicer 6 v stavbnem okraju celjskem, 6 v kranjskem, 1 v ljubljanskem, 2 v novomeškem in 3 v slovenjegraškem z mesečno mezdo 60 K, pravico do 8 štiriletnic po 6 K in nagrado za službeno stanovanje v letnem znesku 100 K za one, ki niso nastanjeni v erarični cestarski hiši.

Za čas veljavnosti navedbe o draginskih dokladah se izplačujejo le-te po določilih navedbe z dne 11. septembra 1918 drž. zak. št. 333.

Pravilno kolekovane prošnje za ta mesta je vložiti pri stavbenem uradu deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani (Bleiweisova cesta 13), ali pa pri vodstvu dotičnega stavbenega okraja

do dne 31. marca 1919.

Prošnji je treba priložiti:

1. Rojstni (krstni) in domovinski list,
2. dokument o izvršeni vojaški službi,
3. uradno zdravniško spričevalo o telesni sposobnosti za cestarsko službo,
4. spričevalo o mravnosti,
5. dokazilo, da je prosilec več slovenščini v besedi in pisavi.

Mesto se podeli definitivno po enoletnem zadovoljivem službovanju, onim pa, ki so v cestarskih poslih že izvežbani, takoj z imenovanjem.

Prosilci, izurjeni v kakšni stavbeni obrti, nadalje oni, ki so bili že pri vzdrževanju cest kot stalni delavci zaposleni in vojni invalidi, ki so sicer sposobni za tako službo imajo prednost pri podelitvi izpraznjenih mest. V ostalem si pa deželna vlada pridržuje proste roke glede podelitve služb.

V Ljubljani, dne 11. februarja 1919.

Inž. Bloudek.

Št. 210.

Razpis.

V področju deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani je popolniti nastopne službe:

- a) tri mesta cestnih mojstrov, in sicer dve v stavbnem okraju kranjskem s sedežem v Jesenicah in Trzinu in eno v stavbnem okraju celjskem s sedežem v Celju;
- b) dve mesti rečnih mojstrov, in sicer pri Savinji s sedežem v Celju in pri Dravi s sedežem v Ptujem s prejemki, določenimi po zakonih z dne 25. januarja 1914, drž. zak. št. 15 in 16, z dne 25. septembra 1908, drž. zak. št. 204 in 26, decembra 1899, drž. zak. št. 255 in po ministrski naredbi z dne 24. septembra 1908, drž. zak. št. 234, glasom katerih znaša temeljna plača 900 K pri podčastnikih, ki so služili pri vojakih več kot tri leta, 980 oziroma 1060 K, nadalje z aktivitetno doklado, ki znaša 30 % osnovne plače, letnim pavšalom za službeno obleko v znesku 160 K, in obhodninskim pavšalom v znesku 100 K za 1 miriameter in leto. Za čas veljavnosti navedbe o draginskih prispevkih se izplačujejo draginska doklada po določilih navedbe z dne 11. septembra 1918 drž. zak. št. 333 in 15 % povisek obhodninskega pavšala. Svojeručno pisane in pravilno kolekovane prošnje za ta mesta je vložiti pri stavbenem uradu deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani (Bleiweisova cesta 13)

do dne 31. marca 1919.

Prošnji morajo biti priloženi sledeči dokumenti:

1. Rojstni (krstni) in domovinski list;
2. vojaški certifikat, ali kak drug dokument o vojaški službi prosilcevi;
3. uradno zdravniško spričevalo o telesni sposobnosti za to službo;
4. spričevalo o mravnosti;
5. dokazilo, da je prosilec več slovenščini v besedi in pisavi, da zna risati, v kolikor je to za stavbenega empirika potrebno in pri prošnjah za službo rečnega mojstra tudi, da je izvežban čolnovodja.

Mesto se podeli najprej za leto dni provizorno, potem pa ob zadovoljivem službovanju in po izvršenem izpitu, ki ga je napraviti najpozneje tokom treh let definitivno.

Podčastniki-certifikatisti, ki so si pridobili certifikat v smislu zakona z dne 19. aprila 1872, drž. zak. št. 60, dalje prosilci, ki doprinejo dokaz o izvršeni praktični stavbeni empiriki in o izučenju zidarske obrti, ter vojni invalidi, če so sicer sposobni za tako službo in če ustrezajo vsem pogojem za zaproseno službo, imajo prednost pri podelitvi izpraznjenih mest.

Izurjenost v kolonizaciji je neobhodno potrebna. Za vložene prošnje za ta mesta je v smislu predložitih zahtev izpopolniti. V ostalem si pa deželna vlada pridržuje proste roke glede podelitve služb.

V Ljubljani, dne 11. svečana 1919.

Inž. Bloudek.

Zivo apno, portland cement, zidno opeko

v celih vagonih dobavlja najceneje tvrdka

1460

Valentin Urbančič, Ljubljana, Frančevo narežje 1.

Podružnica „CROATIA“

gozdne industrijske del. d. Marije Terezije cesta 2.

kupuje

gozdove, vsake vrste rezanega in okroglega lesa, drva, ogilje itd. po najvišjih cenah.

Parketne deščice

Dobava in poklada kakor tudi vsa popravila ter v to stroko spadajoča dela priporoča

JOŽEF PUČ, Ljubljana.

Gozdna industrijska del. d. „CROATIA“

v Zagrebu je otvorila svojo

podružnico v Ljubljani, Marije Terezije cesta 2.

Naznanilo.

Dobro peneče se **nilo** iz Jugoslovanske tovarne v Šiški prodaja in razpošilja vsa poštna naročila

JANKO STUPICA, Sodna ulica, Ljubljana.

Za pranje 30 %, komad a K — 60, 120 toaletno K 250, posebno priporočljivo za britje, 66 % komad K 2—, pralni prašek 10 o/o K 250.

Gospodinje, ne zamudite prilike!

ter si naročite za poskušnjo eden, dva ali več kosov dobrega pralnega mila 20% ali 30% v kosih po 100 gr. ali 200 gr.

20% pralno milo komad K — 40 vin. 1825

30% pralno milo komad K — 60 in K 120

38—40% toaletno : : : 250

poštni zavitek 5 kg 20% pralnega mila franco povzetje K 2270

5 kg 30% pralnega mila franco povzetje K 3270

Razpošilja: tvrdka **JANKO PINTAR, Sp. Šiška, Ljubljana.**

Srbečico, hraste, lišaje

odstrani prav naglo dr. Fleisch-a izvir. postav. varovano „SKARAFORM“-mazilo. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni lonček K 3—, veliki K 5—, porcija za rodbino K 12—.

— Dr. E. Fleisch's Krenen-Apotheka (Győr), Raab Ogrsko. —

Zaloga za Ljubljano in okolico: Lekarna „pri zlatem jeloncu“, Ljubljana, Marija trg. 5958

Pozor na varstveno znamko „SKARAFORM“

Dve trg. sotrudnici

mešane stroke, zelo pridni in vestni, zmožni obeh jezikov in z večletnimi izpričevali, želita menjati mesta. Vstopita lahko takoj ali pozneje. Ponudbe na „Poštni predal št. 129 v Ljubljani“.

JOSIP VERBIČ

trgovac in posestnik

ANICA VERBIČ roj. OVČJAK

poročena 19. svečana 1919.

LJUBLJANA

HRANJ

Pozor, trgovci in preprodajalci!

Nudim po maksimalni ceni tudi sledeče blago: poper celi in smleti, kumeno ogrsko in levantinsko, toaletno milo inozemskih tvornic, pravo kolinsko cikorijo, kakao, jako dober, kremo za čevlje, cigaretne stročnice, riž, kašo, kocke za juho in guljaž Mirodije (drogve) odprte in v kartonih po 130 zavojčkov, eau de Cologne, prave francoske pudre, pravi orig. ruski čaj „Royal“, odprto in v zavojčkih. — Nadalje moje proizvode „Milka“ n. pr.: kava s sladkorjem „Milka“, lužina za pranje perila „Milka“, vaniljni sladkor „Milka“, prašek za pecivo „Milka“, toaletno milo „Milka“ in ostalo specijalno-kolonijalno blago. — Priporočamo osebno svojim stalnim naročnikom požuriti se, dokler traja zaloga. Pozor! Milo za perilo paketi 5 kg franco vsak kraj Jugoslavije 22 K.

Gjorgje Vučković tvornica proizvoda „Milka“ Zagreb, Nikoličeva ul. 9.

Velik

vrtnarski obrat

z velekulturnimi sočivja, 2800 m² velik, s številnimi cvetličnjaki ter toplimi gredicami, jako živahnim kupčijskim obratom z lahko dosegljivim letnim obratom K 180.000, ležeč v razcvetajočem se mejnem mestu, se radi lastnikov boleznih proda. — Velike zaloge sočivnih semen, na tisoče najlepših sadik kizantem in ciklamnov. Več tisoč cepljenih vrtnic in španskega bezga. Bogače zaloge zelenih rastlin, pelargonij, hidrangej, gladiol ter mladih sočivnih rastlin Hiša za pomočnike, spretno osebje, velika zaloga rožnic (lončkov), lastnem globok vodnjak, plinov motor, konji in vozovi ter vse prikladne moderne trgovske veletrgovine. Vrednost sveta samega čez 300.000 K. Resni reflektanti naj pod „Vrtnarski obrat“ pošljejo ponudbe na upravitelstvo Slovenskega Naroda.